

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 11

SAYI : 127

TEMMUZ 1972

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Ölçü Sistemimizde «Inch»'in kalıntıları ...	3
TSE'den Haberler ...	5-11
Standardların Uygulanmasında Tarım Satış Kooperatiflerinin Rolü ...	13
Odun Talaşı Standardı ...	14-15
Ağaç Tel Direkleri Standardı ...	16-17
Standard Dünyasından Haberler ...	19-25

Summary Of Contents 29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Temmuz 1972 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

Bu sayımızda, yapılmakta olan elektrik standardına geniş yer verilmiştir. Başyazarımız Faruk A. Sünter, ISO ve IEC çalışmaları ile elektrik konusunda ilerlemelere deşinmektedir. Başyazıcı Okurlarımız, ayrıca, elektrikle ilgili bir de anket bulacaklardır. Bunu cevaplamak hem ilgili firmalar ve hem de TSE için çok önemlidir. Bu nedenle TSE yöneticilerinin ricalarını burada anımsatmakta yarar görmekteyiz. Bilindiği gibi, elektrik çok geniş bir alanı kapsamaktadır.

Çalışma Bakanı Ali Rıza Uzuner 15/7/1972 günü TSE'yi ziyaret etmiştir. Bu ziyaretle ilgili bir haberi iç sayfalarımızda veriyoruz.

Faruk A. Sünter, Fransız Büyükelçiliğinde yapılan bir törenle Légion d'Honneur nişanını aldı.

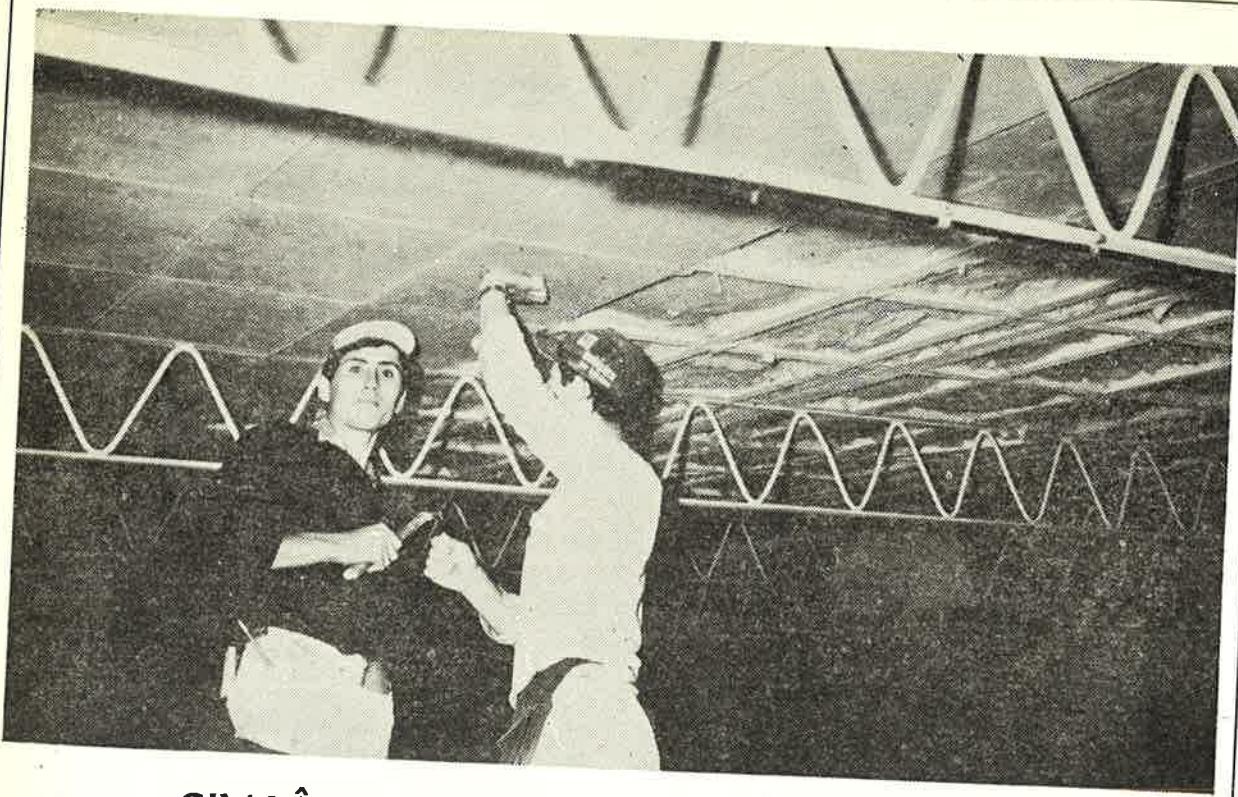
Teknik Kurul, bu çalışma döneminin ilk toplantısını 19/7/1972 tarihinde yapmış ve 9 standard kabul etmiştir.

Bu sayımızda yeni standardlarla ilgili 2 yazı sunuyoruz.

Tarım satış kooperatiflerinin standard yapımı ve uygulamadaki rolleri ile ilgili bir başka yazımız daha yer almıştır bu sayımızda.

STANDARD

SINAİ ÇATILARIN İZOLASYONUNDA **İZOCAM®-TEL** (SAINT - GOBAIN **TEL** PROSEDESİNE GORE)

Ülkemizde yakıt problemi gün geçtikçe önem kazanmakta, günden güne artan yakıt fiyatları sanayicileri zor durumlara sokmaktadır. Bu durum karşısında alınabilecek en güzel tedbir yakıt sarfiyatını asgariye indirmektedir.

Örneğin: 1000 m² (20 x 50 m.) çatısı olan bir fabrikada eğer ısı izolasyonu yapılmamış ise, bir kiş mevsimi boyunca, bu çatıdan 4,5 milyon litre suyu kaynatabilecek kapasitede ısı enerjisinin boş yere kaybolduğu hesaplarla sabittir. Bunun yanında yazın dayanılmaz derecede sıcak, kışın hasta edecek kadar soğuk olan bir işyerindeki personelden alınacak randıman da o nispette düşük olacaktır.

Sıcagina, soğuğa ve gürültüye karşı, çatıyı İZOCAM ile izole etmekle, hem yakından tasarruf, hem de personelden alınacak randımanı yükseltmek elinizdedir.

TEKNİK BİLGİ İÇİN TEKNİK MÜŞAVİRLİK BÜROLARIMIZ ÜCRETSİZ EMRİNİZDEDİR.					
İSTANBUL 49 84 51 - 2	ANKARA 10 6218	İZMİR 34 859	BURSA 12 470	ADANA 28 23	TRABZON 23 98

ÖLÇÜ SİSTEMİMİZDE «INCH»'İN KALINTILARI

Faruk A. SÜNTER

Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO) nün şimdije kadar çıkardığı standardlar «tavsiye» niteliğindeydi. 1970 yılı Ankara'da toplanan Genel Kurulunda ISO'nun bundan böyle «tavsiye» den Uluslararası Standard'a geçmesi kararlaştırılmıştı.

Bu önemli aşama uygulamaya konulmuş bulunmakta ve ISO'nun çıkardığı Uluslararası Standardların baskıları bütün Dünya'ya dağılmış bulunmaktadır.

Avrupa Ekonomik Komisyonu, üye memleketlerin Ortak standardlarının hazırlanmasında ve tek bir standardın bu alanların tümünde uygulanmasında büyük çabalar göstermektedir. 1970'den bu yana Cenevre'de yapılan çeşitli toplantılarda bu konu ele alınmış ve «tek standard»'a varılması için ana prensipler konulmuştur. Bunlara göre, ISO, IEC gibi uluslararası standardizasyonla uğraşan örgütlerin hazırladıkları standardlar Avrupa Ekonomik Komisyonunca Bakanlar seviyesinde kabul edildiği takdirde üye memleketlerde zorunlu olarak yürürlüğe girecektir.

Şu halde, herhangi bir ISO ve IEC «tavsiye» si değil fakat «standard»'ı bu işlemeye uydu- rulursa o standard üye ülkelerin ulusal standardı olma durumuna otomatik olarak geçecektir ve üye ülkeler arasındaki dış ticarette hem it-halâcî hem ihracatçı taraflarca oradaki koşullara uyulması zorunlu olacaktır.

Dünya'da boyutların ölçümünde kullanılan başlıca iki sistem olduğu bilinir. Bunlardan birisi bizim de uyguladığımız metrik sistem, öbürü ise Inch sistemidir. Avrupa ülkelerinin, genellikle, metrik sistemi uygulamalarına karşılık İngiltere, Amerika ve bunlarla işbirliği yapan ülkeler de inch sistemini uygularlar.

Son zamanlarda İngiltere başta olmak üzere onunla işbirliği yapan bazı Asya ülkeleri inch'ten ayrılarak metrik sisteme yönelmişler, bu arada Amerika da aynı çalışmalara girişmiştir.

Cumhuriyetin ilk yıllarından beri metrik sisteme bulunan ülkemizin bu davada özel bir

ilgisi yoktur. Üyesi bulunduğu Avrupa ülkeleriyle eş ölçüler kullanmaktadır. Bilimsel alanda kullanılan laboratuvar aletlerinde inch sistemine de özel bir kullanma izni tanınması yüzünden laboratuvarlarımızdaki bazı cihazlar inch sistemine göre yapılmıştır.

Bunların arasında bilhassa elekler, ASTM sistemine göre INCH'e dayanmaktadır. Halbuki bugünlere, ISO, laboratuvar elekleri hakkında bir uluslararası standard çıkarılmış bulunmaktadır. Buna bir an önce uygun, yarın sıkıntılıra katlanmamak için şarttır. İlgililerin yaptıkları hesaplara göre ülkemizdeki laboratuvarlarda mevcut cihazların inch'e dayalı olanlarını metrik'e çevirmek için yarı milyon liranın üzerinde bir harcama yapmak gerekecektir. Bir an önce ülkemizin bilim alanında çalışan laboratuvarları farklı sonuçlar veren bu ikili sistemden kurtarmak ve yarının mecburi olabilecek bir standardına şimdiden hazırlıklı olarak girebilmek için bir girişim yapmak hatta bu tahmin olunan bedelin birkaç katına da mâm olsa, yurt ekonomisi için pahalı bir yol değildir.

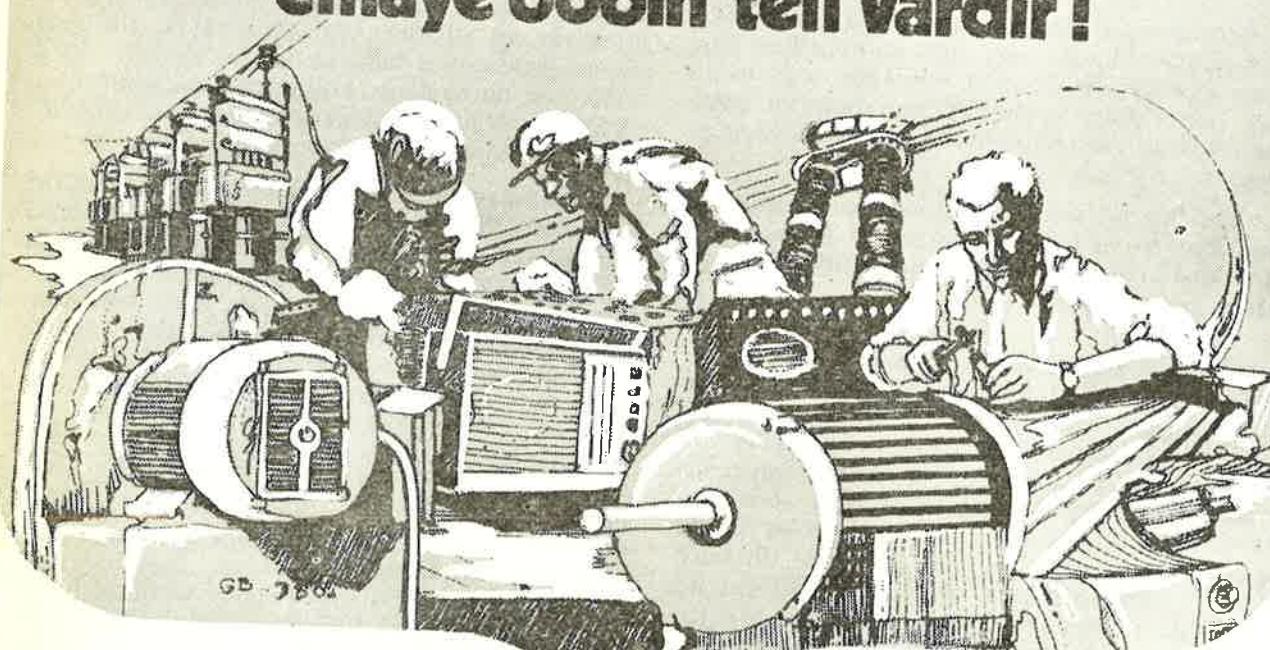
Ancak, bu deney eleklerinin yurt içindeki sanayi ve tarım tesislerinde bulunan bütün eleklerle bağlantısını düşünmek ve bunların hesabını yapmak önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türk Standardları Enstitüsü şimdije kadar yürürlüğe koyduğu bütün standardları gözden geçirmiş ve bunların hiçbirinde metrik sisteme bir aykırılık sapmayıamamıştır. Fakat standardı henüz yapılmamış bulunanlarda örneğin, tahıl silolarında, kömür lavborlarında, kimya endüstrisinde v.b. durum nedir? Bunun bir an önce öğrenilmesi ve vakit geçirmeden amortisman süreleri gözönünde tutulmak suretiyle bunların yenileriyle değiştirilmesi, yapılacak tesislerde artık inch'in yasaklanması gibi tedbirler alınarak Ortak Pazar'a göre çalışmalarımızı ayarlamamız, bu dönemde bu konuya da bir an önce eğilmemizi gerektirmektedir.

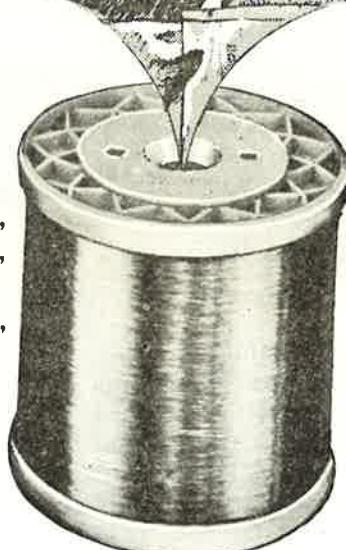
TSE'nin bu yolda giriştiği çalışmalara bütün ilgililerin yakından yardımcı olmalarını bekliyoruz.

Emaye tel gerektiren
Her işe uygun
TSE garantili bir **KAVEL**
emaye bobin teli vardır!

ADMAR

Transformatörlerde,
elektrik motorlarında,
balastlarda, telefon
santrallarının rölelerinde,
radyo ve elektronik
cihazlarda, büyük
bir çoğunluk tercihan

KAVEL emaye bobin
tellerini kullanmaktadır.
KAVEL emaye bobin
tellerinin kalitesi, Türk
Standartları Enstitüsü'nün
Kalite Belgesi ile
tescil edilmiştir.

KABLO VE ELEKTRİK MALZEMESİ A.Ş. İSTİNDE - İSTANBUL TEL: 63 34 00

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yemeklik Bitkisel Yağlar Standardlarının Uygulanması İle İlgili Bir Tebliğ Yayınlandı

Bundan bir süre önce, Bakanlar Kurulu'ca mecburi yürürlüğe konulmuş bulunan yemeklik bitkisel yağlar standardlarının uygulanması ile ilgili olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bir tebliğ yayınlamıştır.

2 Temmuz 1972 tarih ve 14233 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan bu tebliğe göre, ellerinde ilgili standardlara aykırı yemeklik bitkisel yağlar bulunan gerçek veya tüzel kişiler, bu yağıları aşağıdaki esaslara göre tasfiye edeceklerdir:

«1 — Ellerindeki bitkisel yemeklik yağların herbirinin ayrı ayrı olarak cins, sınıf ve miktarını, fiziksel ve kimyasal özelliklerini Valiliklere bildireceklerdir.

2 — Valilerce bu yağların TS 886-894 standardlarında gösterilen sadece serbest yağ asitleri veya asit sayıları, peroksit sayısı, diğer yağ ve katkı maddeleri (renk verici maddeler, antioksidanlar) bakımından standardlardaki değerlere uygun olup olmadığına kontrolü yapılacak ve bu kontrol neticesinde standardlarına uygun bulunanların satışı yapılabilecektir.

3 — Madde (2) de yapılan kontrol neticesinde uygun olmadığına tesciti halinde, bunların ambalajlarına yemeklik olarak kullanılmaz damgası vurulacak ve satışı yapılabilecektir.

4 — Bunlara ait satış faturaları, her ay sonunda Valiliklere gönderilecektir.»

Aşağıda yemeklik bitkisel yağlarla ilgili Türk Standardlarının numara, ad ve fiyatlarını veriyoruz (1) :

TS 886 Yemeklik Ayçiçeği Yağı	2,— TL.
TS 887 Yemeklik Pamuk Yağı	2,— TL.
TS 888 Yemeklik Mısırözü Yağı	2,— TL.
TS 889 Yemeklik Susam Yağı	2,— TL.
TS 890 Yemeklik Soya Yağı	2,— TL.
TS 891 Yemeklik Yerfıstığı Yağı	2,— TL.

TS 892 Yemeklik Rapicka Yağı (özel standartı olmayan)

2,— TL.

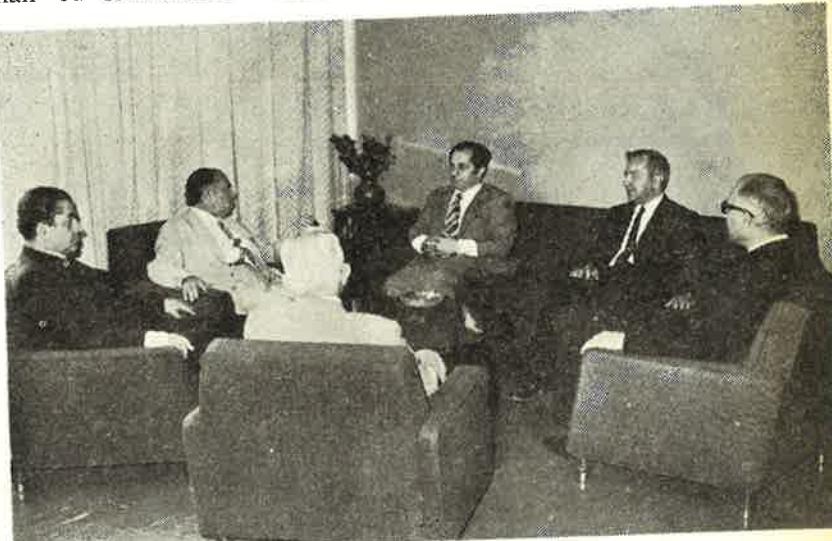
«Necatibey Cad. 112 Bakanlıklar ANKARA» adresinden temin edilebilir.

TS 894 Yemeklik Bitkisel Yağların Muayene Metodları

10,— TL.

TSE'nin hazırlayarak yayınladığı ve mecburi yürürlükte bulunan bu standardlar Enstitü'nün

(1) Bunlardan başka TS 341 «Yemeklik Zeytinyağı» (5 TL.) ve TS 342 «Yemeklik Zeytinyağı Muayene Metodları» (7 TL.) Standardları da eskidenberi mecburi yürürlükte bulunmakta ve ilgililerin istifadesine sunulmaktadır.

Çalışma Bakanı Uzuner, TSE Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte

Çalışma Bakanı Uzuner TSE'yi ziyaret etti

Çalışma Bakanı Ali Rıza Uzuner, 15 Temmuz 1972 günü Türk Standardları Enstitüsü'ne bir ziyarette bulunmuştur.

Saat 11.30 da TSE'ye gelen Bakan TSE Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Tarık G. Somer ve Yönetim Kurulu üyeleri tarafından karşılanmıştır.

Yapılan görüşme TSE yetkilileri Enstitünün faaliyetleri, hazırladığı Türk Standardları hakkında bilgi sunmuşlardır; bu arada TSE'nin üyesi bulunduğu Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)'nun U-

luslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) ile işbirliği halinde iş ve meslek sağlığı ve emniyeti konusunda hazırladığı standardlara değinilmiştir.

Bakan çalışma hayatımın muhtaç bulunduğu standardların hazırlanması konusunda TSE ile temas geçmeleri için Bakanlık yetkililerine talimat vereceğini belirtmiştir.

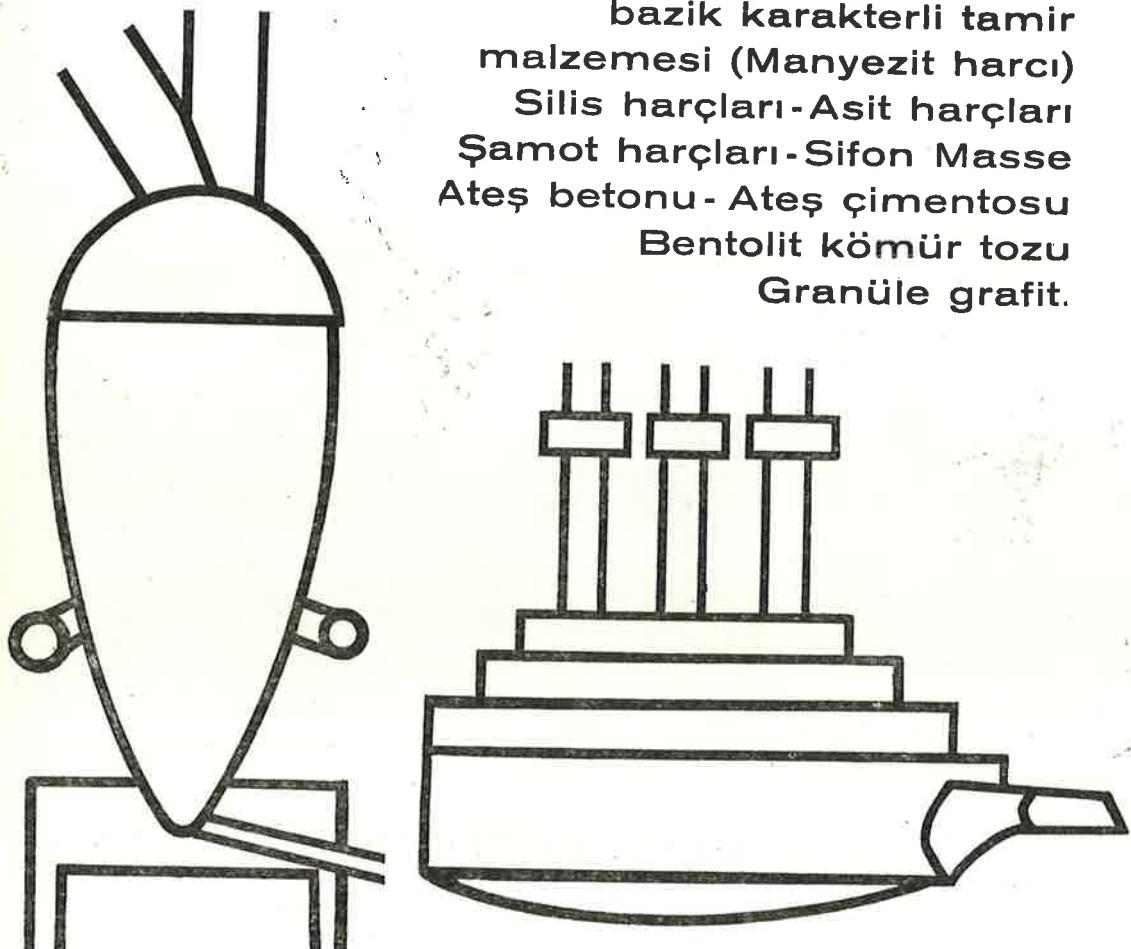
Daha sonra hep birlikte lâboratuvarlar gezilmiş ve Bakan öğle yemeğini Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte TSE Kafeteryasında yemiştir.

RefrakteR

N. SIRMAN ve ORT. Komandit Şirketi

ATEŞE ve ASİTE MUKAVİM MALZEME İMALÂTİ

Küpöl ocakları için tamir malzemesi
Pota harçları-Ark ocakları için
bazik karakterli tamir
malzemesi (Manyezit harcı)
Silis harçları-Asit harçları
Şamot harçları-Sifon Masse
Ateş betonu-Ateş çimentosu
Bentolit kömür tozu
Granüle grafit.

İLANCILIK

Rıhtım Cad. Veli Alemdar han Kat 4 No. 5/6 Karaköy
Tel: 44 26 38 - 49 50 63 Telg: Refrakter-Karaköy

Fransa Büyükelçiliğindeki
törende Faruk A. Sünter
Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Ekselans Arnaud Wapler ile görülmektedir.

Faruk A. SÜNTER, Fransa Büyükelçiliğinde Yapılan Bir Törende Legion D'Honneur Nişanını Aldı

7 Temmuz 1972 günü Ankara'da Fransa Büyükelçiliğinde saat 13.00'te yapılan bir törenle Fransa Büyükelçisi Arnaud Wapler, Türk Standardları Enstitüsü ve Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) eski başkanı Faruk Sünter'e, Fransız uluslararası Standardizasyonun gelişmesindeki değerli katkılarından ötürü, Fransız hükümetinin verdiği Legion d'Honneur nişanının şövalye rütbesini takmıştır.

Törende Fransa Büyükelçiliği ileri gelenlerinden başka, Ankara Belediyesi Başkanı Ekrem Barlas ve Siyasal Bilgiler Fakültesi Profesörlerinden Bedri Gürsoy eşleriyle beraber hazır bulunmuşlardır.

Törende bir konuşma yapan Büyükelçi nişanı takmadan önce Faruk Sünter'in kıska hayat hikayesini anlatmış, özellikle standardizasyonun uluslararası alanındaki gelişmesinde gösterdiği büyük başarıları övmüş, bu çalışmalarda Fransızca dilinin kullanılmasında harcadığı çabalar için de teşekkür etmiştir.

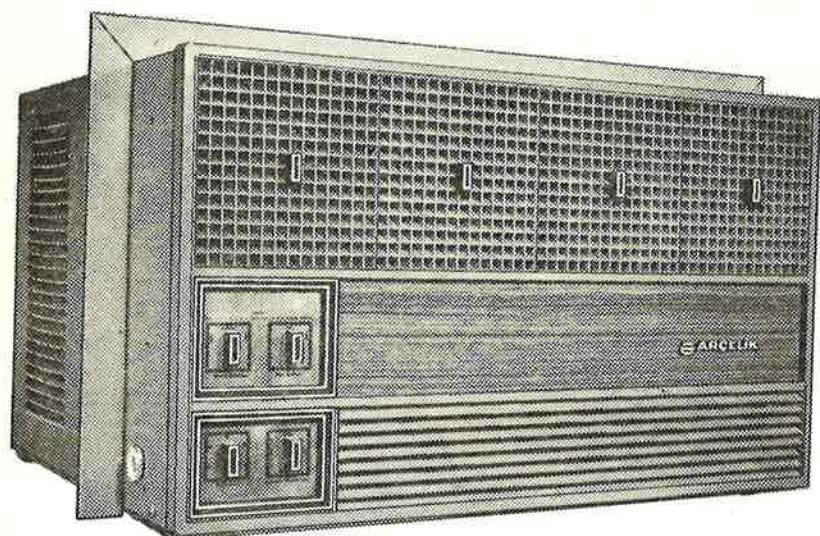
Fransa Cumhurbaşkanının verdiği yetki ile bu nişanı taktığını belirten Büyükelçi, şahsi tebriklerini de ekliyerek konuşmasını tamamlamıştır.

Faruk Sünter, Büyükelçinin, şahsını öven sözlerine teşekkürle başladığı konuşmasında, uluslararası standardizasyon çalışmalarına Fransa'nın büyük katkıları olduğuna işaret etmiş, Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtına bağlı teknik komitelerin büyük kısmının sekreterlik hizmetlerini üzerine alarak dünya sanayii ve tarımına yaptıkları bu hizmetin önemini belirterek kendisine tevcih edilen bu nişanın böyle standardizasyon alanında ileri gitmiş bir ülkenin gelmiş olmasına özelliğine deşinmiş ve kendisine bu şerefi bahsetmiş bulunan Fransız Hükümetine teşekkürlerinin sunulmasına aracı olmasını Büyükelçiden rica etmiştir.

Törenden sonra davetliler Madam A. Wapler'in düzenlediği öğle yemeğinde hazır bulunmuşlardır.

sıcaktan bunalmadan yaşayın...

**EVLER, BÜROLAR, OTELLER, HASTANELER,
OKULLAR, MAĞAZALAR, GAZİNOLAR
VE BENZERİ YERLER İÇİN
GEREKLİ HAVA SOĞUTUCU HİZMETİNİZDE!**

ARÇELİK KLİMA CİHAZI

- İçerdeki sıcak havayı istenilen derecede otomatik olarak soğutur
- Odadaki nem fazlasını alarak insanların bunalmasını öner, sevkle çalışmasını ve serinleyerek rahat etmesini sağlar
- Sürekli olarak odanın havasını tazeler
- Cam ağmaya ihtiyaç olmadığından daha sakin ve daha temiz bir yaşama ortamı sağlar
- Güzel görünüşü ile odanın dekorunu tamamlar

MONTAJ,
SERVİS
TEŞKİLATIMIZ
TARAFINDAN
PARASIZ
YAPILIR

ARÇELİK
klimā cihazı

SERİN HAVA... TEMİZ HAVA

Genel Satıcıları: BEKO TİCARET A.Ş., Tel.: 49 00 89 - BURLA BİRADERLER ve Şs., Tel.: 45 52 00

Yenianjans — 75 (109)

TSE Teknik Kurulu Yeni Dönemin İlk Toplantısını Yaptı

9 Yeni Türk Standardının kabul edildiği bu ilk toplantıda 5 Standardda değişiklik yapılması ve 4 Standardın da mecburi kılınmasının önerilmesi uygun bulundu

Teknik Kurul, 19.7.1972 tarihinde yeni çalışma döneminin ilk toplantısını yaptı ve 9 standartı kabul etti.

Dönemin ilk toplantısı olması nedeniyle bu toplantıda Teknik Kurul Başkanlığı Divanı da seçildi. Yapılan seçimde Faruk A. Sünter Başkanlığı; Prof. Tarık G. Somer, Haydar Reşit Kök ile Cemal Üner de Başkan Yardımcılıklarına getirildiler. Faruk A. Sünter, Başkan seçildikten sonra bir konuşma yaparak yeni dönemde de verimli çalışma yapılmasını diledi.

Bundan sonra gündeme geçildi ve mecburi kılınması önerilen standardlardan,

1— TS. 76 Nominal gerilimi 1000 volta kadar elektrik hava hatları için porselen izolatörler,

2— TS. 355 Anma gerilimi 1000 volt ve daha yukarı bulunan elektrik hava hatları için porselen izolatörler,

3— TS. 565 Alternatif akım ayırcıları ve topraklama ayırcıları,

4— TS. 595 1000 volttan yukarı alternatif gerilimlerde kullanılan geçiş izolatörleri (busingler) ile ilgili standardların mecburi kılınması uygun bulundu.

Gündemin başka bir bölümünde yer alan değiştirme önerileri ele alınmış ve bunlardan da,

1— TS. 278 Tungsten flamanlı elektrik lâmbaları
2— TS. 183 Floresan lâmbaları
3— TS. 10 Kir döküm pis su bo-

ruları ve parçaları
4— TS. 6 Su tesisatında kullanılan musluklar

5— TS. 870 Av tüfekleri
standardlarında yapılması önerilen değişiklikler kabul edilmiştir.
Yapılan konuşmalar sonunda ise aşağıdaki standardların kabulü uygun bulunmuştur.

1— **Bilim Terimleri Sözlüğü :**
ISO/R - 1087 den Mevzuat Hâzırlık Grubunca dilimize çevrilerek olgunlaştırılan bu standartda 95 tane bilimsel terim verilmiş ve bunların tanımları yapılmış, ayrıca ör-

nekler de gösterilmiştir. Standart din sonuna eski terimlerle İngilizce ve Fransızca terimlerin dizinleri de eklenmiştir. Sözlüğün amacı, bilim terimlerinde ve sözlük biliminde kullanılan temel terimlerden bazlarını sağlamaktır. Standardizasyon alanında bütün terim çalışmalarında bu sözlüğün kullanılması salık verilmektedir. Sözlük, temel teknik terimleri kapsamaktadır.

2— **Kriyolit (dogal ve yapma)**
denev numunelerinin hazırlanması ve saklanması :

Standard, doğal ve yapma, işlenmiş ve kurutulmuş kriyolit deney numunelerinin hazırlanması ve saklanması için uygulanan bir metod gözmektedir.

3— **Kriyolitte (dogal ve yapma)**
demir miktarı tayıni (1,10 - Fenantrolin fotometrik metodu ile)

Doğal ve yapma Kriyolitte bulunan demirin 1,10 - febabtralin fo-
(Devamı: 27. Sayfada)

TÜRK STANDARTLARINA UYGUN KALİTE GARANTİSİ

AJANSTEK

enerji iletiminde hizmetinizdeyiz

DEĞİŞİK TİP VE
KESİTLERDE

TELEFON KABLOSU
TESİSAT KABLOSU
YERALTI KABLOSU
imalâtı ile

YILMAZ KABLO

HER TÜRLÜ TALEBİNİZİ KARŞILAYACAKTIR

Merkez : Okçumusa Cad. 70 - Karaköy - IST. - Telf.: 44 24 52 - 49 35 35

Fabrika : Topkapı, Maltepe Cad. 10/3 - IST. - Telf.: 21 76 22

YILMAZ KABLO

Ajanstek — 72/237 (110)

TSE Hazırlık Gruplarında

A — TEKNİK KURULA GELEN TASARILAR :

Mevzuat Hazırlık Grubu :

- Yazılı belgelerin bölmelere ve alt bölmelere ayrılması
- Kitaplıklarla belgeleme ve bilgi verme merkezleri için katalog.

Ziraat Hazırlık Grubu :

- Patates ve turfanda patates

B — TEKNİK KURUL ALT KOMİTELERİNDE BULUNAN TASARILAR :

Laboratuvar Hazırlık Grubu :

- Sanayide kullanılan sodyum ve potasyum hidroksitte suda çözünmeyen madde miktarı tayini.
- Sanayide kullanılan ürede volümometrik metodla aksilik tayini.
- Sanayide kullanılan ürede demir miktarı tayini.

Petro - Kimya Hazırlık Grubu :

- Plastikler-termoplastiklerin erime akış hızının tayini.
- Petrol ürünlerinin akma noktası tayini.
- Petrol ürünlerinin destilasyon deneyi metodu.

C — HAZIRLIK GRUPLARINDA İNCELENMEKTE OLAN TASARILAN ;

Kimya Hazırlık Grubu :

- Boraks,
- İstampa mürekkebi,
- Polyester akışkan tankları.

Makina Hazırlık Grubu :

- Tüp (basınçlı gazlar için, çelik)
- Kapı takımları
- Bıçaklar (grayder, dozer ve skreyper için)
- Muayene ve deney esasları (patlamalı motorlar ve Diesel motorları için)

D — MÜTALAA İÇİN GÖNDERİLMİŞ BULUNAN TASARILAR :

Elektrik Hazırlık Grubu :

- Yarı mamul elektrolitik bakır (revizyon)
- Kablolar için muayene ve deney metodları (revizyon)

İnşaat Hazırlık Grubu :

- Beton yapım, döküm ve bakım kuralları (normal hava şartlarında)
- Beton yapım, döküm ve bakım kuralları (anormal hava şartlarında)

Makina Hazırlık Grubu :

- Sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG) Tüpleri donanımı
- Haftalar (çelik telli)
- Tirfor (çekme halatlı)

Metalurji Hazırlık Grubu :

- Parlak çelik çubukların boyutları
- Çelik çubuklar (sıcak haddelenmiş yuvarlak çelik çubukların boyutları)
- Çelik şeritler (sıcak haddelenmiş)

Mevzuat Hazırlık Grubu :

- Süreli yayın adlarının kısaltılmasına ilişkin uluslararası genel kural

Petrokimya Hazırlık Grubu :

- Plastikler - katı elektriksel yalıtma maddeleinin dielektrik sabit ve alternatif akım kayıp özelliklerini

Petrol Hazırlık Grubu

- Parlama noktası tayini (kapalı Pensky - Martens cihazı ile)

Tekstil Hazırlık Grubu

- Tekstil mamulleri üzerindeki kalıntı klorun açtığı zararın tayini

Ziraat Hazırlık Grubu

- Kabuklu antep fistığı
- Et unu
- Kemik unu
- Et - Kemik unu
- Yoğurt
- Turunçgiller (revizyon)
- Kabuklu badem
- Kabuklu ceviz
- Ceviz içi
- Süt tozu

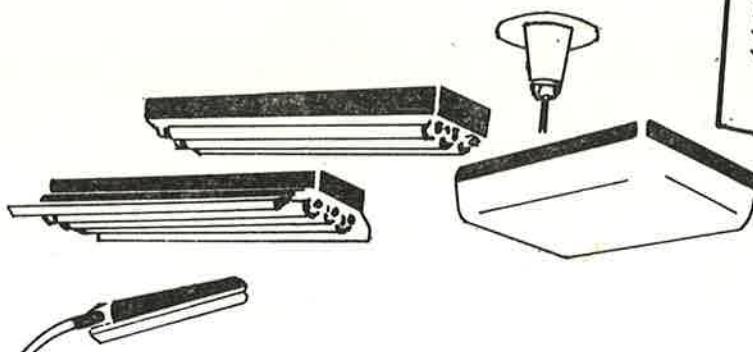
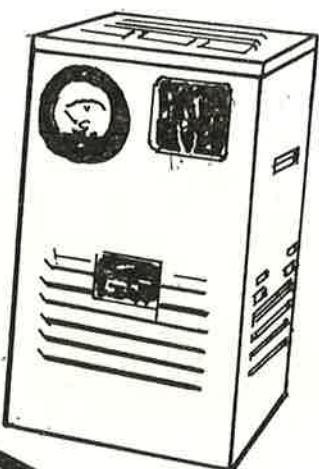
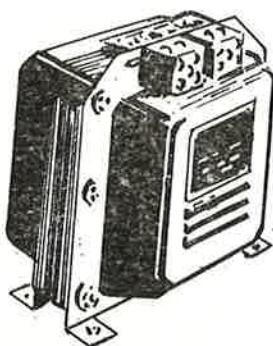
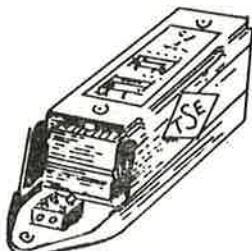
E — TEKNİK KOMİTELERİ KURULMUŞ STANDARD TASARILARI :

Kimya Hazırlık Grubu

- Cam yünü
- Cam boru ve cam laboratuvar malzemesi
- Gemici feneri ve lüks lambası camları

Ziraat Hazırlık Grubu

- İşlenmiş fındık
- Krema
- Kaymak
- Pamuk balyaları

STANDARDDA UYGUNLUK GARANTİSİNPİ ALAN İLK BALAS HEİCO'DUR.

HEİCO MARKASI GARANTİNİN VE TEKNİĞİN İFADESİDİR

5 WATTAN 5000 WATA KADAR MONOFAZE HEİCO TRANSFORMATÖRLERİ AVRUPA EMSALLERİ AYARINDA OLUP İN İYİ VERİMLE ÇALIŞIR

DÜŞÜK GERİLİMLİ YERLERDE CİHAZLARINIZI DAHA VERİMLİ ÇALIŞTıRMak İSTİYORSANIZ HEİCO REGÜLATÖRÜ KULLANINIZ

HEİCO FLUORESANT BANT VE REFLEKTÖRLERİ ZERAFETİN NÜMUNESİDİR

SOKAK AYDINLATMASINDA HEİCO ANTIGRON, ARMATÖR VE BALASTLARINI TERCİH EDİNİZ
HAYK DEĞİRMENCİOĞLU, YANIKKAPI Sok. 38 İSTANBUL - KARAKÖY
TEL : 44 33 37

Standardların Uygulanmasında Tarım Satış Kooperatiflerinin Rolü

Ortaklarının ürünlerini alıp değerlendiren ve satan bu kooperatifler, standard ve standardlaşturma bakımından büyük görevler yüklenmişlerdir

Muzaffer UYGUNER

— I —

Tarım satış kooperatifçiliği, yurdumuzda da oldukça eski bir tarihi olan kooperatifçiliktr. Aydın bölgesinde aydın bazı üreticilerin öncülüğü ile kurulan ilk satış kooperatifleri, daha sonraları yürürlüğe konulan 21.10.1935 tarih ve 2834 sayılı «**Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Hakkında Kanun**» ile daha yayılma olanağı bulmuştur. Bugün, yurdun bir çok bölgesinde bir çok tarımsal ürün üzerinde çalışan 2 bin kadar tarım satış (marketing) kooperatifı bulunmaktadır.

Tarım satış kooperatifleri, ortaklarının ürünlerini alıp değerlendiren ve bundan sonra satan kooperatiflerdir. Bu nedenle, standard ve standardlaşturma bakımından büyük görevler yüklenmişlerdir. Bütün dünyada, ortaklarının mallarını işleyen ve standardlara uygun duruma getiren bu tip kooperatiflerin bizdeki görevlerini de başka türlü düşünemeyiz. 2834 sayılı yasa da bunu böyle ele alarak hükmeye bağılmıştır.

2834 sayılı yasanın 3. maddesinde, bu kooperatiflerin ve birlüklerinin «**kuruluş ergeleri**» sayılırken «**yurt ürünlerinin standardlaştırılmasında üretmenlerle çıkartılara düşen ödevleri gerçekleştirmek**» görevi de sayılmıştır (1). Demek oluyor ki, kooperatifler ve bunların birlükleri standard konusunda üretmenlerin yapamadığı ayrimı, işleme işlemlerini yaparak ürünlere standard duruma getirecekler; kendi iç ve özellikle dış satışlarında standardlaştırılmış ürünlerini satacakları gibi başka ihracatçılara

«**Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Anamukavelenemesi**»nde ise bu konu daha ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Tip Ana Sözleşmenin 3 ncü maddesinde, ırtakların ürünlerini piyasaya hazırlamak (marketing) başlıklı ilk bölümde şunları bulmaktadır.

1. «B— Standard ve sınıflara ayrımayı temin için nevi vaziyetlerine göre gruplara ayırmak;
2. «C— Her mal teknik ve piyasa taleplerine uygun ve standard şekilde ambalajlamak;
3. «Ç— Toplanmış malların ticaret ve rantabilitesi bakımından derhal tâbi tutulmaları ı-cabeden muameleleri ve katı standard kaplara yerleştirme ameliyesine kadar hüsnü muhafaza etmek, sakat ve bozuk mallarla standard haricinde kalan kalitesi düşük malları... tâbi maddeler imalâtına hasretmek;
4. «D— Piyasaya sevk edilecek ve piyasa için toplanacak malların herbirinin teknik hulusiyet ve icaplarına uygun nakil vasıtalarını temin etmek;
5. «E— ... kıymet ve kalitelerinden bir şey kaybetmeyecekleri tarz ve şartlar dahilinde mağazalanması esbabını temin etmek;
6. F— Piyasa sevk işlerinde:
 - «a) «malın piyasanın dilek»lerine uygun şekilde olmasına dikkat etmek,

«b) içi ve kabı birbirinin tamamen aynı bulunan ve aynı kalacak olan standard tipler halinde olmasına dikkat etmek;

«d) malın müstehlikin eline geçinceye kadar kalitesini muhafaza etmesini temin edecek tedbirleri araştırmak ve temin etmek

«h) kaliteyi azamiye çıkartacak her türlü tedbirleri izlemek;

Görülüyorki; tarım satış kooperatifleri ve birlükleri, standardlaşturmaının her aşaması ile çok yakından ilgili görülmüş ve buna göre görevlendirilmişlerdir. Bu durum, o günkü koşullar içinde ileri bir görüş ve adım olarak nitelendirilmelidir.

Tarım Satış Kooperatifleri ile birlükleri, kuruldukları tarihlerde, uğraşıkları ürünler konusunda yürürlükte bulunan «norm nizamnameleri» ni uygulamağa yönelmişlerdir. Böyle bir resmi belge olmayan ürünler için de piyasada var olan kuralları (kuru incir ve pamuk gibi) uygulamışlar, standardları saptanıp yürürlüğe konunca yeni esaslara uygun bir çalışmaya yöneliklerdir.

Tarım Satış Kooperatifleri, bugün, kuru incir, kuru üzüm, sofralık üzüm, zeytin ve zeytinyağı, pamuk, narenciye, fındık, antepfıstığı gibi konularda yoğun bir çalışma içindedir. Bilindiği gibi bu konulardan hemen hepsinin birer Türk standartı (pamuk hariç) yayınlanmış bulunmaktadır. Pamuk konusu ise Ticaret Bakanlığının düzenlenip uygulanan «norm nizamnamesi »nin konusu içinde bulunmaktadır.

(Bu etüdün ikinci ve son kısmı gelecek sayımızda verilecektir.)

(1) Alıntılar yasadın aynen alınmış olup dil, o zaman yasa dil olarak kabul edilen dildir. Buradaki «çıkatıcı» sözcü «ihracatçı» yerine kullanılmıştır.

**Çizelge — 1 Talaşlarının Kalınlıkları, Genişlikleri ve
Boy Toleransları (Ölçüler mm dir.)**

Kalmık			Genişlik		Boy Toleransı
Numarası	Anma	Tolerans	Anma	Tolerans	
03	0,03		0,5		
03	0,05		1,0		
06	0,06		1,5		
07	0,07		2,0		
08	0,08		2,5		
10	0,10		3,0	$\pm \%$ 10	
12	0,12	$\pm \%$ 10	3,5		
15	0,15		4,0		
17	0,17		5,0		
20	0,20		6,0		
25	0,25				
28	0,28				
33	0,33				
68	0,68				

Not : Odun talaşlarının boyları imal edildikleri ağacın uzunluğuna göre her boyda olabilir. Genellikle 300, 400, 500 mm ve daha uzundur.

**Çizelge — 2 Odun Talaşı Kusurlarının, Rutubet ve pH Miktarlarının
Sınıflara Göre Genel Özellikleri**

Genel Özellikler	I. Sınıf	II. Sınıf
Renk	Beyaz ve açık renkte olmalıdır.	Diğer renklerde olabilir.
Leke	Bulunmamalıdır.	Bulunabilir.
Çürüklük	Olmamalıdır.	
Koku	Etken koku (*) olmamalıdır	Olabilir.
Çatlak	Olmamalıdır.	Boyuna olabilir.
Rutuber miktarı %	12 — 20	
pH Değeri	5,0 — 8,0	

(*) Etken koku, sonradan yerleşmiş her türlü kokularla ve çam, meşe, v.s. de olan kokulardır.

YENİ Standardlar

«Odun Talaşı» ve Revizyona Tabi Tutulan «Ağaç Tel Direkleri» Standardları

Dr. Rahmi TOKER
Orman Yük. Müh.

- I -

ODUN TALAŞI STANDARDI

Odun talaşı, bir çok meyve, sebzeler ve mamülün ambalajında yer alır ve ısı, sese karşı kullanılan, mineral bağlayıcılar ve tutkalla yapıştırılmak suretiyle yapılan bazı yalıtma malzemesinin hammaddesidir. Ayrıca kısa boyutlu orman ürünlerini ve kereste endüstriyi artıklarının değerlendirilmesinde önemli rol oynar. Bu nedenle odun talaşı, TSE Ormancılık - Orman Ürünleri Hazırlık Grubunun 1971-1972 yılı programında yer almış ve 5 Nisan 1972 tarihinde TSE Teknik Kurulunun tasvibinden geçerek 1152 numaralı Türk Standardı halini almıştır. Kurulda alınan karar gereğince, bu standardın Resmi Gazetede ilânından sonra mecburi yürürlüğe giriş geçiş süresinin 1 yıl olması, Hükümete teklif edilecektir.

Odun talaşı standardının hazırlanmasında DIN 4077, BS 2548, AFNOR 55-001 den yararlanılmış, standardla ilgili terimlerden bazlarının tarifinde TS 51, 52, 53, 305, 348, 642, 762 numaralı Türk Standardlarına atıflar yapılmıştır.

İlk tasarısı, TSE Ormancılık - Orman Ürünleri Hazırlık Grubunca mütallaya gönderilecek duruma

geldikten sonra 30 resmî ve özel kuruluşun incelemesine sunulmuştur. Özellikle odun talaşı imalatçıları tasarısı üzerinde önemle dursmuşlar ve çalışmalarında ışık tutan kıymetli görüşlerini birinci ve ikinci kez belirtmişlerdir.

Bu standardda, odun talaşının tarifleri, sınıflandırılması, özellikleri, numune alma, muayene ve deneyleri, piyasaya arz şekli ve denetleme esasları yer almaktadır.

Odun talaşı, «belli boyutlarda, yuvarlak odun (TS 52) ve kereste (TS 51) artıklarının özel makinalarda rendelenmesiyle veya tomruların lif doğrultusunda biçimlendirilmesi sırasında elde olunan, ince uzun şerit biçiminde bir mamuldür» olarak tarif edilmiştir.

Kapsam kısmında, odun işlenmesi sırasında meydana gelen diğer talaşlarla yongaları kapsandığı belirtilmiştir.

Odun talaşları, imâl edildiği ağaç cinsine göre:

- Köknar talaşı,
- Lâdin talaşı,
- Çam talaşı,

— Yapraklı odun talaşları
olmak üzere 4 sınıfı,
Özelliklerine göre:
— I. Sınıf

— II. Sınıf

olmak üzere 2 sınıfı,
ayrılmaktadır.

Odun talaşının kalınlıkları 0,03-0,68 mm, genişlikleri 0,5-6,0 mm, uzunlukları 300-500 mm olarak değişmektedir. Renk, leke, çürüklük, koku, çatlak gibi kusurlarla rutubet miktarı, pH değeri sınıf özelliklerini sınırlamaktadır. Ayrıca talaş içinde bulunabilecek yabancı madde ve kısa talaş miktarı üzerinde durulmaktadır.

Numunenin nasıl alınacağı açıklanıktan sonra, numunelerin nasıl muayene edileceği hangi deneylerden geçirileceği belirtilmektedir.

Ambalaj ve işaretlemede, kendisine özel ambalaj tipi yer almaktak, firma, Türk Malı, standard numarası işaretlerinin yanı sıra brüt ağırlığının, talaş boyutlarının, ağaç cinsinin bulunacağı ifade edilmektedir.

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

1971
BİRİNCİ BASKI

AĞAÇ TEL DİREKLERİNDE EĞRİLİK VE KISA EĞRİLİKLER

TS

56/1

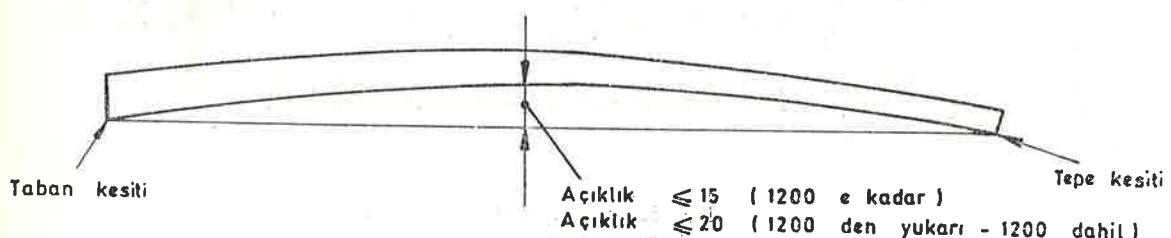
THE MEASUREMENT OF CAMBER AND SHORD DEMORSTATION FOR WOODEN POLES

UDK

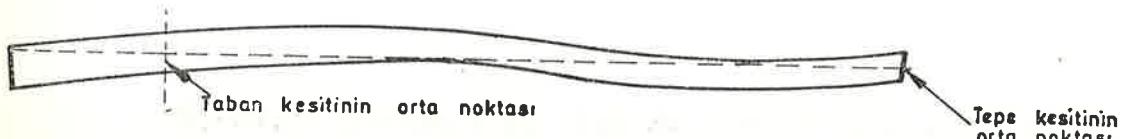
621.315.66

© 2010 by Scholastic Inc.

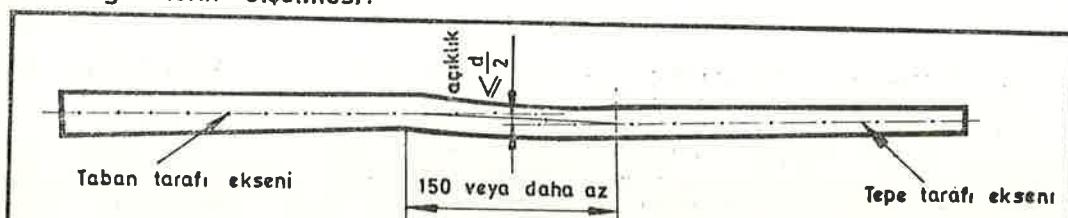
A - Bir taraflı eğrilik:

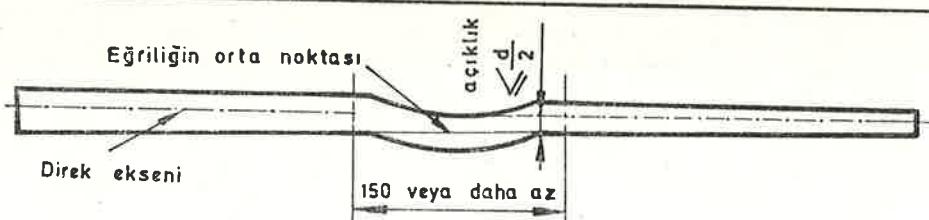
B - iki taraflı eğrilik:

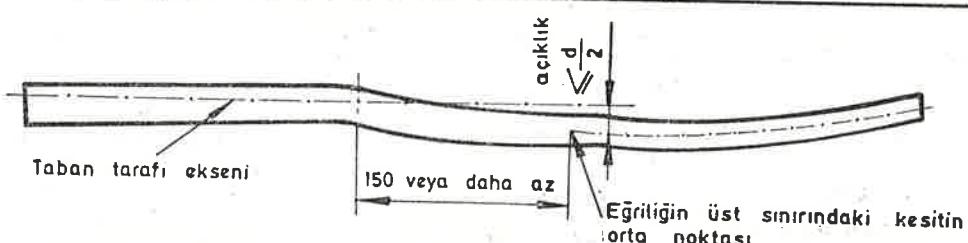
C - Kısa eğriliklerin ölçülmesi:

1. Durum : Eksenler aşağı yukarı paralel ise

2 . Durum : Eksenler çakismiş veya pratik olarak
çakismiş ise.

3 . Durum : Eksenler paralel veya çakışmış değilse .

NOT - $d =$ Eğri kisinin ortalaması eşi.

REVİZYONA TABİ TUTULAN

AĞAÇ TEL DİREKLERİ STANDARDI

«TS 56 Ağaç Tel Direkler» standartının revizyonu, TSE Ormancılık - Orman Ürünleri Hazırlık Grubunun 1971-1972 çalışma programına alınmıştır. Hazırlanan revizyon tasası, 34 resmi ve özel kuruluşun incelemesine sunulmuş ve gerekli işlemlerden geçirildikten sonra TSE Teknik Kurulu'nun 5.4. 1972 tarihli toplantısında kesinleşmiştir.

TS 56'da yapılan bu revizyonla aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

Madde 0.2.1 de Ağaç direk tarifi :

Yalnız direğin görünüşüne göre ifade edilmiş, ağaç cins ve növlerinin adları sınıflandırma kılmasına alınarak sadeleştirilmiştir.

Standardda yer alan Tepe çapı ve taban çapı (Uç çapı) ndan başka terimlerin tarifleri kaldırılarak TS 52, 343, 345, 697 ve 788 e atıflar yapılmıştır.

Madde 0.3 Kapsamda:

«Telefon, telgraf, alçak ve orta gerilimli elektrik hava hatları yapımında kullanılan direkleri kapsar» yerine, «Elektrik hava hatları yapımında kullanılan» ifadesi yer almıştır.

Madde 1.1 Sınıflandırmada :

Direkler, ağaç cinslerine göre sınıflandırılmıştır.

Madde 1.2.2 Boyutlarda :

Direk uzunlukları 6,50 m'den itibaren başlatılmış, en küçük tepe çapı 10 cm olarak muhafaza edilmiştir. Taban ve tepe çapları arasındaki farkın, ardış direktelerinde % 2 yi, öteki direktelerde % 1,5'ü geçmeyeceği belirtilmiştir.

Madde 1.2.3 Görünüş özellikleri:

Bir çizelge içinde toplanmış, terimler diğer odun standartlarında geçen terimlere uydurulmuştur.

Ayrıca:

- Çürük ve kovuğun bulunması,
- Sağlam ve kaynamış budak çapının, eskiden olduğu gibi 7,5 cm den büyük olmaması, metre uzunlukta budak çapları toplamının 65 cm yi geçmemesi,

— Kusurlu ve düşen budakların, meydana getirdikleri deliklerin derinliği bulundukları yerlerdeki direk çapının 1/5 ini geçmemesi,

— Çatlaklardaki toleranslarda bir değişiklik yapılmaması,

— Eğrilikteki toleransların aynen muhafazası,

— Lif kıvrılığındaki toleransın aynen muhafazası,

— Kurt yeniği kısmına, kabuk böceği yiğintilerinin kusur sayılmasının ilâvesi,

— Açık ve kapanmış yaraların toleranslarının aynen muhafazası,

— Eksantrik büyümeye toleransının, «kalın uç çapının % 5 ini geçemeyeceği» şeklinde ilâvesi

— İki özlüğün bulunmayağının belirtilmesi,

Madde 1.2.4 te Rutubet miktarının % 30 dan çok olmayacağı tesbit edilmiştir.

Madde 1.2.5 te Korunma (Emprenye etme) kısmı için TS 788 e atıflar yapılmıştır.

Madde 2.1 Numune almada :

Partiden sayıca % 10 oranında, gelişigüzel numune ayrılacağı, numune sayısının 10 dan az olamayı-

cağı, 10 dan az ise partinin tamamının numune sayılacağı belirtilmiştir.

Madde 2.2.1 e gözle muayene kısmı ilâve edilmiş ve Madde 2.2.2. de ölçme esasları için TS 52 ve 697 e, hacimlendirme için TS 328 e ve emprende maddesinin direğe girme derinliğinin tesbiti için TS 345 e atıflar yapılmıştır.

Madde: 2.2.3 te rutubet miktarının nasıl tesbit edileceği açıklanmıştır.

Madde 2.2.4 de muayene raporunda hangi hususların yer alacağı ve

Madde 2.2.5 de değerlendirmenin nasıl yapılacağı ifade edilmişdir.

Madde 3.1 piyasaya arz kısmı esas itibariyle aynen muhafaza edilmiş ve sıra bakımından yeniden düzenlenmiştir.

Madde 3.2 de partiler ve istiflere aynen muhafaza edilerek ifade edilecekler daha açık bir hale getirilmişdir.

Madde 4 te çeşitli hükümlere standarda uygunluk belgesinin verilmesi hususu eklenmiştir.

Madde 5 te Türk Standardları'nın uygulanması hakkında tüzük hükümlerine göre yapılacak işlem, yeniden düzenlenmiştir.

İş Adamları

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

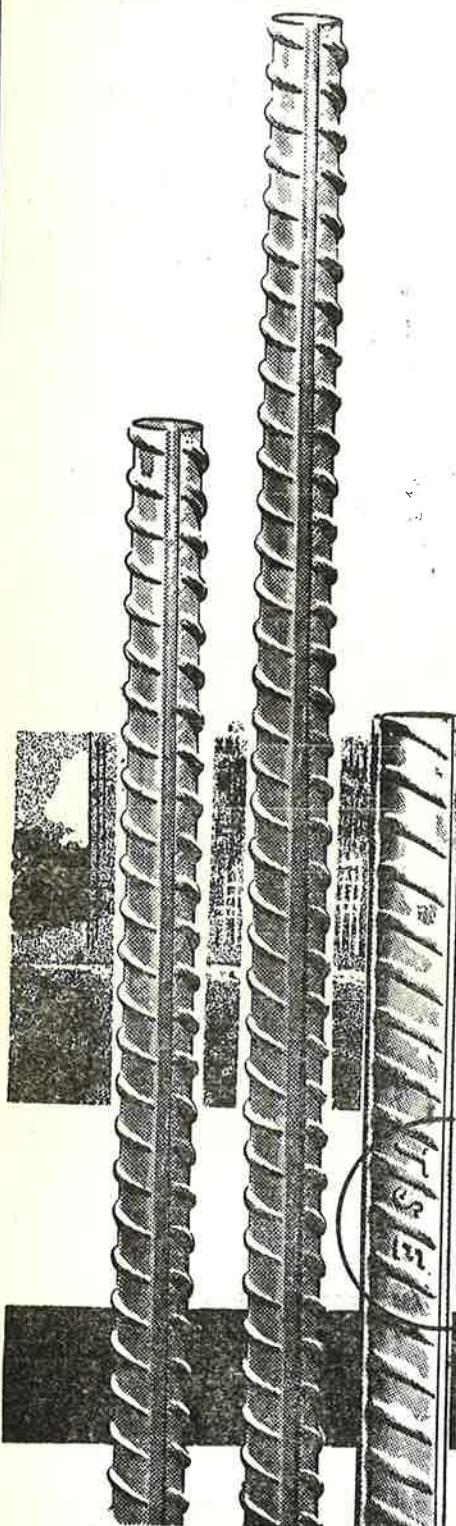
Okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

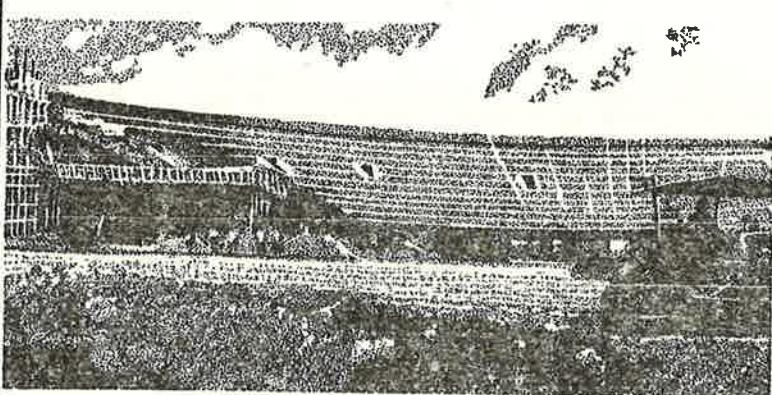
TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'DİR.

Abone için müracaat :

Karanfil Sokak No. 56, Bakanlıklar - Ankara

METAŞ
Nervürlü
IIIa Çeliği
Betonarme İnşaatta
% 40 TASARRUF
Sağlıyor

Balkanların en büyük ve modern stadyumu olarak inşa edilmekte olan İzmir Olimpiyat Stadyumunda, tamamen Metaş Nervürlü IIIa çelikleri kullanılmaktadır.

TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ'nün garantisine sahiptir

METAS İZMİR METALURJİ FABRİKASI T.A.S

Kemalpaşa şosesi İşiklar Köyü girişi - İZMİR

P. K. 458 - İZMİR • Telgraf: METAŞ - İZMİR
Telefon: 39740

Standard Dünyasından Haberler

ISO, GÜRÜLTÜ İLE SAVAŞ İÇİN YENİ BİR SILAH BULDU

Bilindiği gibi, modern dünya-
da gürültü, insan sağlığını önemli
ölçüde etkileyen bir sorun haline
gelmiştir. Nitekim, bütün ülkelerde,
gürültünün zararlarını aşgariye
indirmek için harcanan çabalara
paralel olarak, Ankara Belediyesi
de Temmuz ayı içinde giriştiği bir
kampanya ile, Ankara'luları gürül-
tü ile savaşa çağrımıştır.

Gürültü yaparak çalışan makina-
nalar arasında, özellikle inşaat iş-
lerinde büyük ölçüde yaralanan
kompresörlerden yakınma oranı
yüksektir.

Uluslararası Standardizasyon
Teşkilatı (ISO), yayınladığı bir
standardla, kompresörlerin gürül-
tüsü ile savaştı yararlı olmayı um-
maktadır.

ISO'nun 2151 numaralı Uluslar-
arası Standardı, bu grup makinala-

rın gürültülerini ölçme konusunu
kapsamaktadır.

Standard, aşağıdaki hallerde
yararlı olabilmektedir.

— Dış etkenlerin giderilmesi:
Örneğin bir inşaat şantiyesinden
gelen gürültünün ölçümlenmesi,

— Gürültülü bir makina yanında
çalışanların maruz bulunduğu
ları iştürme arızalarının tahmini,

— Çeşitli inşaat makinalarının
gürültü derecelerinin ölçümü mu-
kayesesi.

ISO'nun bu dokümanı, belirli
deneyle yapmak için gereken ay-
rintılı bilgileri vermekte ve böyle
ce gürültülü yoğunluk derecesi tes-
bit edilmektedir.

Bu Uluslararası Standard, ISO'
nun daha önce yayınladığı «Birlik
te çalışmadan doğan gürültünün
ölçümlenmesi (ISO/R-1996)» ve Top-

lantılarda gürültünün azaltılma-
sı ile ilgili kurallar (ISO/R-1999)
konulu dokümanlarla birlikte uyu-
landığı takdirde oldukça faydalı
sonuçlar alınabilmektedir.

Bugün, gürültüsünü azaltacak
şekilde özel olarak yalıtilmış
kopresörler bulmak mümkün.
Ancak bunlar, tabiatıyla çok pa-
hâlidir.

YAPI ENDÜSTRİSİNDE ULUSLARARASI STANDARDİZASYON

Norveç'in en büyük inşaat şir-
ketlerinden biri olan «Kvaerner
Brung» un Direktörü M. A. Loening,
verdiği bir demeçle uluslararası
standardizasyonun önemine de-
ğinmiştir.

«Standardlar sayesinde bulabil-
diğimiz birinci kalite malzeme ile,
kendi plan ve karar serbestimizi
zorlamadan, siparişi verenin özel
isteklerine uygun inşaat yapmak
mümkin olmaktadır» diyen, Mr.
Loening, daha sonra standardizasyonun,
işlerin her bölümünde ve
her safhasında oynadığı önemini ro-
le değinmiş; Zambiya'da şirketinin
karşılaştığı bir güçlüğü de şu ör-
nekle açıklamıştır:

«Şirketimizin; yapımını taah-
hüt ettiği bir hidroelektrik santra-
linin plan ve projeleri, Zambia il-
gilileri tarafından inç sistemine gö-
re hesaplanarak hazırlanmıştır. Hal-
buki, gerekli malzemeleri metrik
sistemi uygulamakta olan Fransa
ve İtalya'dan almadım gerekiyordu.
Bu tecrübeeden sonra, bir kimse-
nin uluslararası standardizasyon
fikrine karşı çıkışını düşünemeyi-
yorum.»

Mr. Leoning, sözlerini, kendi
şirketinin, Norveç Standardlar En-
stitüsü aracılığı ile, ISO'nun yapı-
endüstrisi alanındaki uluslararası
standardizasyon çalışmalarına ka-
tıldığını belirterek tamamlamış-
tır.

ISO İlk Defa Bir «Yıllık» Yayınladı

- Yılın her bir iş gününde dün-
yanın çeşitli yerlerinde dört
veya beş ISO toplantıları yapılmak-
maktadır.
- 1971 yılında 21 ayrı ISO üyesi
ülkede ISO toplantıları yapılmış
ve bunlara yaklaşık olarak
18.000 delega katılmıştır.
- Çok geniş ve birbirinden farklı
ISO çalışma alanlarında 50.000
uzman faaliyet göstermektedir.
- 1971'de ISO 5000 sayfa tutarında
Uluslararası Standard yayılmıştır.

Bu bilgiler yeni yayınlanmış
bulunan Uluslararası Standardi-
zasyon Teşkilatı (ISO) nun ilk yıl-
lığından alınmıştır.

İngilizce ve Fransızca dillerinde
hazırlanmış bu 44 sayfalık yeni
yayında ISO'nun bundan 25 yıl öncे
1947 yılında kuruluşundan bu-
güne kadar uluslararası standardi-
zasyon alanında elde ettiği geliş-
meler değerlendirilmektedir.

ISO yılı aynı zamanda Teş-

kilatin ve uluslararası standardi-
zasyonun bir tarihçesini de ver-
mektedir. Uluslararası standardların
üyesi bulunan 70 ülkenin görüş birlili-
ği sağlamak suretiyle ne şekilde
hazırlandığı açıklanmaktadır.

Tarımdan maden cevherleri ve
madencilikte sağlık ve emniyet ko-
nularından nakliye ve dağıtım;
tekstillerden kaynak işlemlerine
kadar çok çeşitli alanlardaki baş-
lıca gelişmeleri veren yıllık, fotoğra-
fik şekil ve diyagramlarla da zen-
ginleştirilmiştir. Her ne kadar bu
yayın bazı bölümleri ile doğrudan
doğruya mühendisleri ilgilendir-
mekte ise de, genel olarak, ulus-
lararası standardizasyona ilgi du-
yan herkes için rehber niteliğinde-
dir.

Bundan böyle yılda bir defa
yayınlanacak olan bu kitap, (ISO
Central Secretariat, 1 rue de Va-
rembe, 1211 Geneva 20) adresinden
doğrudan doğruya veya Türk Stan-
dardları Enstitüsü aracılığı ile ge-
tirtilebilir.

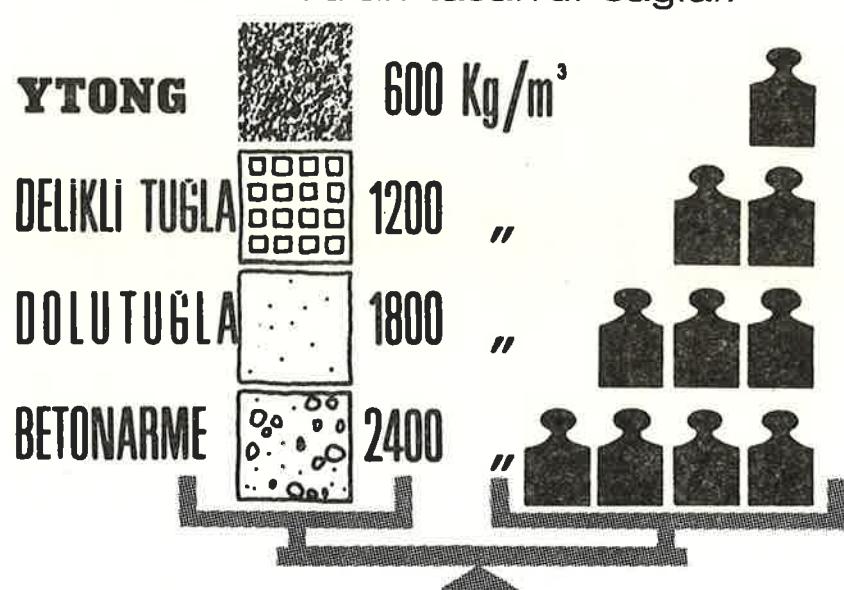
(ISO News Service)

YTONG

hafiftir...

YTONG'un kârgir yapı malzemeleri arasında en hafif malzeme olması, karkas binaların kolon, kiriş ve temellerinde demir ve betondan % 30'u bulan tasarruf sağlar.

TÜRK **YTONG** SANAYİ A.Ş.
Atlantik Han Fındıklı - İstanbul Tel: 45 4118

Ajans 70 — 254 (116)

Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtının Ormancılık Komitesi Toplantısı Norveç'te Yapıldı

Çalışmalara TSE'yi Temsilen Orman Bakanlığından Ziya Günay Katıldı

Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtının TC 55 Numaralı Ormancılık Komitesi toplantısına TSE adına katılan Orman Bakanlığından Ziya Günay, toplantıyı müteakip Dergimize bir beyanat vererek toplantı hakkında şu bilgiyi vermiştir:

«Uluslararası Standardizasyon Teşkilâti (ISO)'nın 8. Dönem toplantıları 15-29 Eylül 1970 tarihinde Ankara'da Türk Standardları Enstitüsünde (TSE) yapılmış idi. ISO Teşkilâtında çeşitli standard konularıyla ilgili olarak kurulmuş bulunan 145 kadar teknik komite arasından, TC 55 numaralı komite de Ormancılıkla ilgili standard çalışmalarını yürütmektedir.

Standard hizmetiyle görevli Bakanlıkların, bu hizmeti gören Genel Müdürlükleri meyanında, Orman Genel Müdürlüğü de TSE'nin tabii üyesi bulunmaktadır. Bunedenle, ISO'nun TC 55 numaralı Tomruklar ve Keresteler Teknik Komitesinde gözlemci = Observer (O) üyesi durumunda olan Türk Standardları Enstitüsü, Orman Bakanlığının da mutabakatı ile adı geçen komiteye iştirâkçi = Participant (P) üye olarak kabul edilmişdir.

Adı geçen komiteye bağlı bir numaralı alt komite odun'un mekanik ve fiziksel özelliklerini test metodları, 2 ve 3 numaralı alt komiteler ibreli ve yapraklı keresteler, 5 numaralı alt komitede yapraklı tomruklarla ilgili olup, adı geçen komite toplantısı 7-20 Haziran 1972 tarihleri arasında Oslo/Norveç'te düzenlenmiştir. Türk Standardları Enstitüsü ve Orman Bakanlığını temsilen sözü edilen toplantıya Orman Genel Müdürlüğü Satış Şubesi Müdürlüğü ve Türk Standardları Enstitüsü Ormancılık-Orman Ürünleri Hazırlık Grubu Üyesi olarak katılmış bulunmaktadır.

7. Haziran 1972 Pazartesi günü, Avusturya, Kanada, Danimarka,

Fransa, Macaristan, Hindistan, Norveç, Portekiz, Türkiye ve Rusya'nın katıldığı ve 25 kadar delegeden ibaret bir no.lu alt komite toplanmış, toplantıyı ev sahibi olarak Norveç İnşaat Standardizasyon Konseyinden Mr. O. Kristiansen kısa bir konuşma ile açmış, bir no.lu Alt Komite Başkanlığına S.S.C.B. Delegelerinden Mr. V. A. Bazhenov seçilmiştir.

ISO/TC 55 Alt Komite I. Gündeminde:

- a) Odun'un liflere paralel doğrultuda çekme dayanımının tâyini metodu,
- b) Odunun, liflere dik doğrultuda çekme dayanımının tâyini metodu,
- c) Odunun, liflere paralel makaslama dayanımının tâyini metodu,
- d) Odunun çarpması ile eğilme dayanımının tâyini metodu,
- e) Odunun, sertlik tâyini metodu,
- f) Odunun, statik eğilmeye elâstîtiyet modülü tâyini metodu,
- g) Odunun, liflere paralel sıkıştırma dayanımının tâyini metodu, konuları bulunmakta idı.

1 numaralı Alt Komite toplantısı 12. Haziran 1972 tarihine kadar sürdü, gündeme alınmış konular üzerinde ayrı ayrı görüşmeler yapıldı ve delegeler tarafından teklifler ikeri sürdürmek suretiyle mevcut tasarımın olgunlaştırılması hususunda gerekli çalışmalar yapıldı.

ISO/TC 55/ Alt Komite 2 ve 3 ün gündeminde:

- a) İbreli kerestelerin taşıma paketleri,
- b) Yapraklı kerestelerin taşıma paketleri,
- c) İbreli ve yapraklı kerestelerin kalite kontrol metodu, konuları bulunmakta idı.

2 ve 3 numaralı Alt Komite görüşmelerinin yukarıda adı geçen memleket delegelerinden aynı olarak Çekoslovakya, Finlandiya, Polonya, İsveç ve Birleşik Krallığa ait delegeler de katılmak suretiyle 16 üye devletin 37 delegesinin bulunduğu bu toplantıda Kanada delegesi; henüz kendi memleketlerimizde uygulanması sağlanamamış bulunan ibreli ve yapraklı kerestelerin kalite kontrol metoduna dair dokümanın burada görüşülmemesi veya gerekli ise, çok genel hatlarıyla ele alınmasını teklif etti; böylece bu hususun 2 ve 3 numaralı alt komite üye memleketlerine duyurulması kararlaştırıldı. Gündemde bulunan ve ilgili sekreter ya tarafından hazırlanmış dokümanlar üzerinde ayrı ayrı görüşmeler yapılmak ve teklifler ileri sürülmek suretiyle mevcut dokümanlar olgunlaştırılmıştır.

ISO/TC 55/Alt Komite 5 in gündeminde ise; yapraklı tomruklar konusu bulunmaktadır. Görüşmeler sırasında ibreli tomruklarla ilgili alt komite 4 ile yapraklı tomruklarla ilgili alt komite 5 in çalışma programlarının birbirine parallel hale getirilmesi, Fransız Standard Teşkilâti (Association Française de Normalisation) AFNOR tarafından hazırlanmış doküman üzerinde görüşmeler yapıldı. Türk delegesi, Türk Standardları Enstitüsünün bugüne kadar orman emvali ile ilgili olarak 30 adedi aşan standart hazırlamış ve uygulanmaya konmuş bulunduğundan bahisle, sözü edilen standartlardan 8 tanesinin de çeşitli ağaçlara ait tomruk standarı olduğunu ve bu konuda Türk Standardları Enstitüsünün TC/55/Alt Komite 5 çalışmalarına faydalı olabileceği kanaat ve mütalâasını belirtmiştir.

TC/55 numaralı komiteye bağlı bütün alt komitelerin iştirâkiyle, yapılacak gelecek toplantıların yeri ve tarihinin ISO Teşkilâti Genel Kurul toplantısının yapılacağı yere ve zamana bağlı olarak daha sonra tesbit edileceği kararlaştırılmıştır.»

Memleketimizde takım sanayinin rakipsiz önderi

MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

UDDEHOLM SANDVIK
(İsviçre)

- şerit
testereeler

(İsviçre)

- makina
testere ağızları

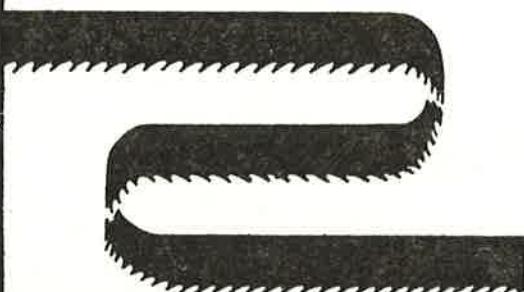
MARTIN
MILLER

- çift ve tek kartal
(Avusturya)

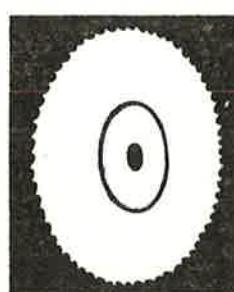

MERKUR
(Avusturya)

- şerit
testereeler

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el
testeresi ve
pala testereler
- katrak, kütük ve
daire testereler
- kepenk yayları

ayrica

MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

- MAKİNE TESTERESİ

MTE

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çeliği
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çeliği
- HSS-Yüksek vasıflı
hız çeligidinden demir
el testereleri

- EL TESTERESİ

MTE

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslim amadedir

DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini taşır

Acentisi:

Metal Ticaret T. A.Ş.

Tünel Caddesi, TransTürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 - Telg.: METURAŞ-İst.

Ankara Mağazası: Çankırı Caddesi 15/A, Tel.: 11 09 82

Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİ Koll. Şti. Fezziipaşa Bulvarı 65/1, Tel.: 38 563

Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Mümessilliği: Gazlı Caddesi 53, Samsun, Tel.: 20 52

Güney Anadolu Bölgesi Satış Mümessilliği: Atatürk Bulvarı, Burdureoğlu Apt., Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

Giyim Eşyasının Uluslararası Standardizasyonunda Yeni Gelişmeler

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) na bağlı Komiteler giyim eşyasının son derece karışık bir görünüm arzeden ölçü sistemleri ve biçimleri konusunda uluslararası standardlar hazırlamak üzere yoğun çalışmalar yapmaktadır. ISO, üniform bir ölçü sistemi kurmak suretiyle, sadece çeşitli ülkeler arasında değil; fakat aynı zamanda bir ülke içinde bile farklılıklar gösteren bir sorunu çözümlemeyi amaç edinmiştir.

Bu konuda çalışan ISO Komiteleri, Teşkilatı üye ülkelerin millî standard kurumları ile sıkı ilişkiler kurmuş; böylelikle değişik uygulamaları ve halkların genel kabulüne mazhar olan sistemleri tesbit imkânını bulmuştur.

Bu sayfada görülen şekiller, örnek olmak üzere, bir Yeni Zelanda Standard tasarısından alınmıştır. Üç aylık bebeklerden beş yaşındaki çocuklara kadar hazır giyim eşyasının ölçülerini tesbit etmek üzere, vücutundan, nasıl ölçüleceğini ve bu ölçülerin, vücutundan hangi bölümleri ile ilgili bulunduğunu belirten bu tasarı metrik sisteme göre hazırlanmıştır. (Yeni Zelanda da bu konudaki eski standardlarda inç sistemi kullanılmıştır).

Herhangi bir ülkedeki gömlek imalâtcıları bugün kol boyu olarak yaka kenarlarının ortası ile manşet kenarı arasındaki uzaklığını kabul ettikleri halde; hemen ona komşu olan ülkede, manşetle omuz dikişi arasına kol boyu denmektedir. Yaka ve göğüs ölçülerini de aynı şekilde farklılık göstermek-

tedir. Bu durum karşısında ve çok yön, seçme hürriyetini zedeleyen çeşitli giyim eşyası gözönüne alındığında, sonuç, elbetteki, büyük yonel gösterme amacını gübir karışıklık olarak ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde, giyim eşyası konusundaki uluslararası ticaret, ortak uygulamaya varılamadığı için ciddi bir engelle karşı karşıyadır. Bu konudaki uluslararası standardların hazırlanması ve uygulanması hem, imalâtcı ve satıcılarla; hem de tüketicilere büyük kolaylıklar sağlayacaktır.

Uluslararası tüketici çevrelerinin tavsiyesi üzerine, 1969 yılında giyim eşyası ile ilgili 133 numaralı ISO Teknik Komitesi kurulmuştur. 21 üldeden uzmanların katıldığı bu teknik komite, şu üç çalışma grubunu kurmuştur:

- Erkek yetişkinlerin, gençlerin ve çocukların giyim eşyası,
- Bayan yetişkinlerin, genç kızların ve kızların giyim eşyası,
- Çocukların (boyları 100 cm'ye kadar) giyim eşyası.

Teklif tasarıları, bu çalışma gruplarında hazırlanmaktadır. Bu konudaki uluslararası standardların, vücut ölçülerini tesbit ettikten sonra, bu ölçülere uyacak elbiseleri ele alması düşünülmektedir. Buna göre ölçülerin tesbiti, vücut ölçülerine bağlı olmakta, elbise boyları, desinatörlerin ve imalâtcıların takdirine bırakılmaktadır. Böylelikle; biçim, kesim ve bunlara benzer diğer moda faktörlerinin uygulanmasında bir serbestlik tanınmaktadır.

Her konuda olduğu gibi, burada da uluslararası standardiza-

ISO, Mefruşat Standardları Hazırlıyor

Günlük hayatımızda kullandığımız sandalyelerin bağlantı yerleri acaba gerektiği kadar sağlam mı? Ev kadınının hayatında çok önemli rol oynayan mutfak eşyası, standartlarına uygun mu? Okul sıraları, çocukların rahatça oturabileceği ve verimli çalışacağı tarzda mı yapılıyor?

İşte bütün bu ve buna benzer sorunlar, bugünkü ISO'nun mefruşat standartizasyonu üzerinde çalışan 136 numaralı Teknik Komitesi'ne bağlı alt komitelerde ele alınmaktadır.

Teknik Komite'nin son Londra toplantılarında şu üç yeni alt komitenin kurulması kararlaştırılmıştır:

- SC 4 — Evlerde Kullanılan Mefruşat,
- SC 5 — Büro Mefruşatı,
- SC 6 — Eğitim Kurumlarında Kullanılan Mefruşat.

Bu konularda genel standardları (test metodları, ham madde, malzeme ve işçilik spesifikasyonları, terimler ve tarifler gibi) hazırlayacak alt komiteler de peydah pey kurulacaktır.

Mefruşat alanında uluslararası standardizasyona gidilmesi ile, büyük imalâtcıların coğalması ve dünya ihracat pazarlarının gelişmesi beklenmektedir.

Pis su tesisatında

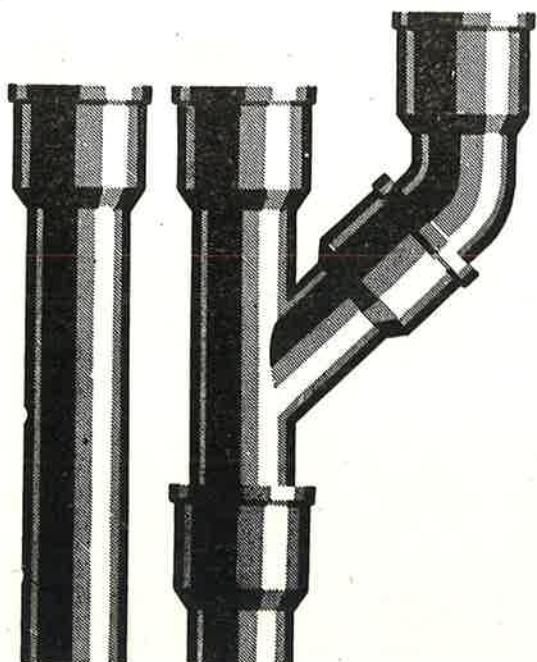
Ölümsüz malzeme

Bayındırılık Bk. Sıhh. Tesis. Keşif ve
şartnamesinde 71 a kod numaralı

Türkiye Makine Mühendisleri
Odasının "Kalite Belgesi" ni haiz

Önemli nitelikleri:

- * KATİYYEN YANMAZ
- * TERLEMEZ
- * KOKU YAPMAZ
- * SAĞLAM
- * UCUZ

BİK ASBEST
SANAYİ ve Tic. Ltd. Şti.

• Merkez: Unkapanı C. 33-Küçükpaşa - İstanbul
Telefon: 26 8130-31-32 Telgraf: BİKASBESTOS

Ankara Şubesi: Rüzgârlı S. Hırdavatçılar Çarş. No. 4
Telefon: 106908 - 1177 29

G. Kore'deki «Standardizasyon» Konulu İnceleme Gezisine F. Yücesoy Katıldı

Birleşik Amerika'daki Milli inceleme gezisinde de, heyetin ü- Standardlar Bürosu (NBS) nun yesi olarak yer almıştı. patronajı altında, pilot olarak tes-bit edilen Ekvator, Güney Kore ve Türkiye'deki sanayileşme faaliyet-lerinde standardizasyon ve kalite kontrolu konularındaki sorunların derinliğine incelenmesi ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla uygulanmakta olan program de-vam etmektedir.

Hatırlanacağı gibi, ilk olarak bu yılın Nisan ayında NBS'nin Washington Gaitersburg'da yapılan toplantıya Ekvator ve Güney Kore temsilcilerinin yanısıra TSE'den de Genel Sekreter Velid İsfendiyar ve Makina Hazırlık Grubu Başkan Vekili Fuat Yücesoy katılmışlardı. Yücesoy, daha sonra Ekvator'daki rapor hazırlamak idı.

Bu defa, programın devamı o-larak, 19-30 Haziran 1972 tarihleri arasında Güney Kore'de yapılan incelemelere de, TSE adına Makina Hazırlık Grubu Başkan Vekili Fuat Yücesoy katılmıştır. Heyette başkan olarak NBS'den Mr. S. Peiser, yine NBS'den Mr. R.K. Eby ve Dr. T.D. Coyle ile Ekvator Stan-dardlar Enstitüsü Direktörü Mr. R. Estrada bulunuyorlardı.

Heyetin Güney Kore'deki gö-revi, kanunla yeni kurulmuş bulunan Sinaï Teknoloji Ofisi (OIT) nin görevleri, teşkilat şeması ve bu kuruluşun ihtiyacı olan teçhizat ve tesisatin tesbiti konularında bir

Louis Armand'ın Dostları Dernek Kurdu

Büyük Fransız fikir adamı, Fransız Akademisi Üyesi, Fransız Standardizasyon Örgütü Başkanı değerli dostumuz, T.B.M.M.'inde ISO Ankara 1970'in açılışındaki konuşmasında bu dostluğu dile getiren (1) ve bir müddet önce vefat eden (2) Louis Armand'ın dostlarının 1901 Kanunu uyarınca bir dernek kurdukla-ri Paris'ten bildirilmektedir.

Derneğin amacı, Louis Armand adına konferanslar, se-minerler düzenlemek; ödüller ve burslar sağlamak.

Louis Armand'ın Kurtulus Savaşı arkadaşı eski Bakan M. Chaban-Delmas, Fransız Akademisi Süresiz Genel Sekreteri Maurice Genevois, Fransız Akademisinden Jacques Chastenet, bu derne-ğin şeref üyesi olmayı kabul etmişlerdir. Fransız Akademisinden Jacques Rueff Derne-ğin Başkanlığı, Jules Anto-nini, François Bloch-Laine ve L. Armand'ın birlikte eserler yayınladığı Michel Brancourt yardımcılarını deruite edeceklerdir.

14. Rue Jean-Rey, Paris (15) Akademisindeki Dernek Sekreteryasından Üyelik fişleri temin edilebilmektedir.

(1) STANDARD, Sayı : 105
Sayfa : 13

(2) STANDARD, Sayı : 117
Sayfa : 5

«Dünya Standardlar Günü»nın Kutlama Hazırlıkları Ilerliyor

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) nun 25. Kuruluş Yıl-dönümü dolayısıyle bütün üye ülke-lerde 14 Ekim'de kutlanacak olan «Dünya Standardlar Günü»nın ha-zırlıkları ilerlemektedir.

ISO, bu amaçla üyesi bulunan Milli kuruluşlara bazı malzemeleri göndermeye başlamıştır. Dünya Standardlar Günü için bu yıl da 1970'deki ilk kutlamada kabul edi-len amblem kullanılacaktır.

Heyet, bu raporu hazırlamak amacıyla, G. Kore'nin bazı sınai kuruluşlarını gezmiş çeşitli konu-larda görev yapan bilimsel araştı-rma enstitülerinde ve lâzoratuvar-larda incelemelerde bulunmuştur.

Standardizasyon ve kalite kont-rolu konularında da sorumluluk taşıyacak olan OIT'nin başarılı bir çalışma düzenine kavuşturabilmesi iç-in gerekli koşulları ve teşkilat şe-masını içine alan rapor, heyet Ko-re'den ayrılmadan hazırlanmış ve ilgililere sunulmuştur.

Heyet, çalışmalar sırasında Ko-re Bilim ve Teknoloji ile Sanayi ve Ticaret Bakanlarını da ziyaret etmiştir.

garantisi ile

**qüvenebile.
ceqiniz**

kable

an-ka

an-ka

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
OKÇUMUSA CAD.
BANKALAR SARAYI
KARAKÖY
TEL : 44 73 07 - 49 01 37

**kauçuk ve pvc izolasyonlu
yeraltı, yerüstü, enerji,
tesisat ve gemi kablo-
ları ile,
her nevi kablolar ...**

Standard — 115

Teknik Kurul Yeni Dönemin İlk Toplantısını Yaptı

(Başтарafı: 9. Sayfada) tometrik metodu ile tayinine dair olan bu standard ISO/R-169 dan alınmıştır. Standardda metodun uygulanması, gerekli cihazlar, reaktifler ile hesaplama ve sonuçların gösterilisi yer almaktadır.

4 — Dekstroz - Rutubet miktarı tayıni: (Vakum etüvü metodu ile)

Dekstroza bulunan rutubet miktarının vakum etüvü metodu ile tayinine dair olan bu standarda ISO/R-1741 den alınmıştır. Metod, susuz dekstroz ile monolidrat dekstroza uygulanmaktadır.

5 — Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metodları - Mangan ve Mağnezyum Miktarı Tayini :

Alüminyum ve Alüminyum alaşımlarında mangan ve magnezyum tayini metodlarını kapsayan standardda yükseltgene, spektrofoto-metrik, gravimetrik, atomik ap-

sorsiyon metodları üzerinde durulmuş ve bunlarla tayinde yapılan işlemlerle kullanılan cihazlar ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

6 — Basınçlı Hava Depoları (kaynağlı, silindir gövdeli)

Çelik saçlardan yapılmış kaynaklı, silindir gövdeli basınçlı hava depolarını kapsayan standarda göre deponun anma basinci en çok 30 kgf/cm², en yüksek dış yüzey sıcaklığı 200°C, en düşük dış yüzey sıcaklığı — 20°C, en küçük saç kalınlığı 2,5 mm, en büyük iç hacmi 6 m³ olacaktır.

Basınçlı hava deposu, içersine atmosfer basincında daha yüksek basınçlı hava doldurulan kapali bir kaptır.

7 — Kuru Erik :

Prunus Domestica L. türüne giren taze meyvelerin çekirdeklili olarak kurutulmuş şekli olan kuru erikler bu standarda göre, boy ve özellik esas alınarak üç sınıfa ayrılmıştır. 500 g. daki meye sayısına göre de jumbo (39 dan az),

çok büyük (39 - 50 tane), büyük (51 - 66), orta (67 - 88), küçük (89 - 110) ve çok küçük (110 dan çok) olmamak üzere 6 boyaya ayrılmış bulunmaktadır.

8 — Taze Biber :

Capsicum annuum L. türüne giren kültür çeşitlemeden olan taze biberin ince, carliston, dolmalık, domates, Kaliforniya Wonder ve Yolo Wonder çeşitleri esas alınmış ve özelliklerine göre de iki sınıfa ayrılmıştır. Standardda toleranslarla et kalınlıkları ayrı çizelgeler olarak verilmiştir.

9 — Sap ve Kök Kereviz:

Standarda göre, kök kereviz, apium graveolens L. var. Rapacrum DC betonik çeşidine giren kültür bitkilerinin kökleri; sap kereviz ise apium graveolens L. var dulce Mill. betonik çeşidine giren kültür bitkilerini yapraklı sapıdır. Kerevizler özeliklerine göre iki sınıfa ayrılmıştır. Boylama yönünden de büyük, orta ve küçük olarak üçlü bir ayırım yapılmıştır.

KILIÇOĞLU

Toprak Sanayii ve Ticareti Anonim Şirketi E S K İ Ş E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğası Fabrikaları

HER NEVİ KIREMIT, TUĞLA
VE ATEŞ TUĞLALARI

EN İYİ KALİTELİ MALLARIYLE DAIMA

MÜŞTERİLERİNİN EMRİNDEDİR.

Adres : Posta Kutusu 7
Bursa Caddesi No : 21
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 13 64 — 21 05 — 41 99

Net : Yapı Endüstri Merkezi'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki Standlarımız ve OR-AN Yapı
Endüstri Merkezi'nin Ankara Sergisindeki Standımızı görünüz.

İLANÇLIK

PIYASAMIZIN EN SAĞLAM, EN KALİTELİ TAŞİYICI KAYIŞLARI VE NÜS MARKASINI TASIR

Venüs taşıyıcı kayışları, maden cevheri, kömür, taş, kum, çakıl, toprak, cıruf, hububat ve benzeri malzemeleri bir taşıta yükleme veya belirli mesafelere nakil işlerinizde güvenle kullanabileceğiniz sağlam, dayanıklı, kaliteli, avrupa mali ayarında mamullerdir.

**VENÜS BAND SANAYİİ
VE TİCARET A.Ş.**

Telefon :
23 41 29 - 23 63 50

VENÜS BAND TAŞİYICI KAYIŞLARININ SINIFLANDIRILMASI											
Taşıyacağı malzeme	Bez kat sayısı	Koruyucu bez	Bezini dokusunu	Ustı küçüğü (mm)	Aşağı küçüğü (mm)	Kalınlık (mm)	Kalınlık toleransı (mm)	En töre (mm)	Boyu (mm)	Cinsi	
Aşındırıcı olmayan veya hafif aşındırıcı malzemeler (Tahıl, sebze, meyva, talaş kuru tozlar, yonga, ilaç kutuları, hafif yiyecek paketleri)	2-3	—	Pamuk-pamuk ip.	1,5-2	1	5-7	1±	5±	% 5±	Hafif	
Orta derecede aşındırıcı malzemeler 1 — Kum, cıruf, süper fosfat, çamur çakıl, çimento	3-4	1	Pamuk-pamuk ip.	2-4	1-2	7-9	1±	5±	% 0,5±	Orta	
2 — Taş, kayalı toprak, kömür, sönürlülmüş kireç, v.s.	4-5	Taşıyacağı ağırlığı göre var.	Pamuk-pamuk - kendir pam - sen. elyaf.	3-5	1,5-2,5	9-12	1,5±	% 1	% 1±	genişlikten	
Fazla aşındırıcı malzemeler 1 — Kırılmamış kireç taşı, kömür, keskin kenarlı malzemeler, kaya.	4-5	Taşıyacağı malzemeye göre var.	Pamuk-pamuk - kendir pam - sen. elyaf.	4-5	2-3	11-15	1,5±	% 1	% 1±	Ağır	
2 — Demir filizi, kok, kuartz, yüksek fırın cırulu, bakır, pirit, v.s.	5-7	Taşıyacağı malzemeye göre var.	Pamuk-pamuk - kendir pam - sen. elyaf.	5-7	3-4	14-20	2±	% 1	% 1±		

SUMMARY OF CONTENTS

REMAININGS OF «INCH» IN OUR MEASURING SYSTEM	p. 3
by: Faruk A. SÜNTER	

The standards, issued up to now by the International Organization for Standardization (ISO) were in the form of «recommendations». At the General Assembly meeting held in Ankara in 1970 it was decided that from now on a transition from «recommendation» to «International Standard» would take effect.

This important step has now been implemented and printings of the International Standards issued by ISO, have been distributed to all the world.

The Economic Commission for Europe (ECE) is exerting great efforts in preparing common standards for member nations, and in implementing a single standard in the totality of these areas. This question was taken up during various meetings held in Geneva since 1970, and the main principles for attaining a «single standard» were laid down. According to these, the standards prepared by organizations like ISO and IEC, which deal with international standardization, will be mandatory for member countries if they are found acceptable by the Economic Commission for Europe at its Ministerial level.

With the consequence that, not any «recommendation» but any «standard» of ISO and IEC that is thus processed will automatically become the national standard of the member countries, both the importer as well as the exporter in the foreign trade between member countries will have to meet the conditions contained therein.

It is known that there exist in the world two principal systems used in mensuration. One of these applies the «metric system» which we also use; the other applies the «inch» system. In contrast to the European Countries generally using the metric system, England, the U.S.A., and the countries cooperating with them apply the inch system.

Latterly, led by England, certain Asian countries cooperating with her, have tended to abondon the inch system and to turn towards the metric one, and America also has undertaken work in the same direction.

Our country, which has adapted the metric system since the first years of the Republic, has no special interest in this subject.

We are using equivalent measurements with the countries of Europe of which we are a member. Because of our recognition of the special usage of the inch system in laboratory instruments used in the scientific field, some of the instruments in our laboratories are built according to the inch system.

Among these, the screens in particular are based on the inch according to the ASTM system. However, ISO has lately issued an international standard on

laboratory screens. In order to avoid future embarrassment, it is mandatory to comply with this standard. According to the calculations of those concerned, the conversion of the inch-based instruments in the laboratories of our country to the metric system will require an expenditure exceeding half a million liras. It is essential to deliver these laboratories of our country, which are working in the scientific field, from this dual system yielding different results as soon as possible, and to be prepared as of now for this standard which could become mandatory in the days to come. Even if this should cost many more times the estimated expenditure, it cannot be considered an expensive measure for the economy of the country.

However, we are faced with the important matter of considering the connection between these test screens and all the screens incorporated in the industrial and agricultural installations in our country, and of carrying out the calculations connected therewith.

The Turkish Standards Institution has reviewed all the standards which have been put into effect up to date, and has found no disparity to the metric system in any of them. However, the question remains as to what the position is regarding standards that have as yet not been prepared, such as grain silos, coal laboratories, chemical industries etc. It is essential that this information be determined, that, these be exchanged with new ones without loss of time while keeping their amortization periods in view, and that efforts be geared to the Common Market by taking measures like banning the inch in installations to be put in from now on. We must handle this problem during the present term as soon as possible.

We expect all those concerned to participate closely in the efforts that TSE is exerting in this respect.

MINISTER OF LABOUR UZUNER VISITS TSE p. 5

Ali Rıza Uzuner, the Minister of Labour, paid a visit to the Turkish Standards Institution on 15 July 1972.

The Minister, who came to the TSE at 11:30 was met by Prof. Dr. Tarık G. Somer, President of TSE, as well as by the other members of the Board.

During the discussions the TSE officers presented information about the activities of the Institution as well as about the Turkish Standards drawn up. At the same time, the subject of the Standard, drawn up by the International Organization for Standardization (ISO) in cooperation with the International Labour Organization (ILO), in connection with occupational health and safety, was also mentioned during the discussions.

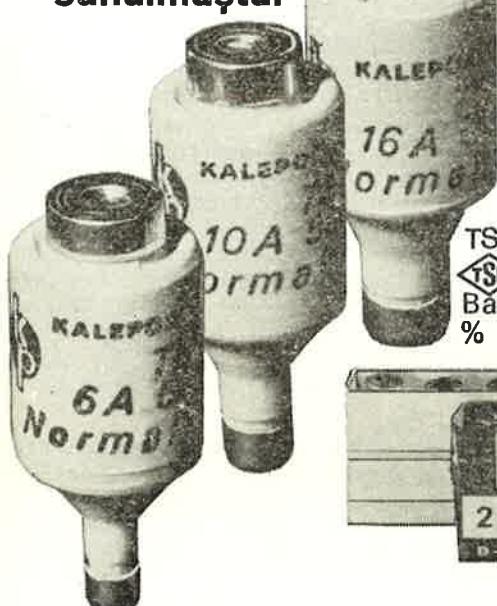
The Minister pointed out that he would issue instructions to the officers of his Ministry to get in

ELEKTRİK TESİSATINIZDA KALEPORSELEN EMNİYETİ

**Kaleporselen'in
2 amperden
100 ampere
kadar normal ve
gecikmeli
sigorta buşonları
piyasaya
sunulmuştur**

Sigorta buşonlarının
porselein ve metal
kısımlarının aynı
fabrikada imal ve montajı;

Türk ve dünya standartlarına uygun
imalât ve bunun sonucu
olan kullanım güvenliği

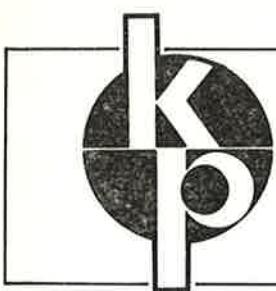
TÜRKİYE'DE İLK DEFA KALEPORSELEN'DE

TS 50 kapsamına giren malzemelerde
TSE kalite-garanti belgesi;
Batı Alman LINDNER GmbH firmasının lisansı;
% 100 Türk sermaye ve emeği

KALEPORSELEN İMALÂT PROGRAMI:

- 2-100 amper arasında D tipi normal ve gecikmeli sigorta buşonları
- Kofre, duvar, mermer tablo ve hava hattı şapaklı sigortalarıyla kapakları
- Her çeşit duy ve globular
- 6-630 amper arasında, 4 ayrı boyda NH bıçaklı takat sigortaları ve altıkları
- Elektronik merdiven otomatığı
- Çeşitli bağlantı elemanları
- Sıva üstü ve sıva altı porselen izolasyonlu anahtar-priz serisi
- Özel siparişlere göre porselen, stetit ve kullanılmış yerine göre çeşitli hamurlarla her türlü izolasyon malzemesi

KALEPORSELEN ELEKTROTEKNİK SANAYİİ A.Ş. MERKEZ: Karaköy Tersane Caddesi 240/6 Telefon: 49 62 50 - 49 19 90

FABRİKA: Safraköy, Halkalı Caddesi 170 Telefon: 73 76 72 - 73 73 79

ANKARA(İrtibat bürosu): Ambarlar Caddesi Beyaz Saray Ap. Kat I Sıhhiye -Telefon: 18 93 48

Standard — 120

touch with the TSE regarding the preparation of standards required in the field of labour.

Subsequently, the laboratories were visited jointly, and the Minister had lunch at the TSE Cafeteria together with the Board members.

FARUK A. SÜNTER RECEIVES LEGION D'HONNEUR

p. 7

As it has been announced in March issue of our magazine French Government has bestowed the rank of «Chevalier» of the «Légion d'Honneur» to Mr. Faruk A. Sünter, immediate past president of ISO and TSE.

In a ceremony held in the French Embassy on July 7, 1972, His Exc. A. Wapler, French Ambassador presented the decorations to Mr. Sünter.

NEW TURKISH STANDARDS

p. 9

The TSE Technical Council accepted 9 new Turkish Standards at its first meeting in the new working period, which was held on 19 July, 1972.

In this page the titles, and the scopes of the new standards are given.

THE ROLE OF AGRICULTURAL MARKETING COOPERATIVES IN IMPLEMENTATION OF STANDARDS

p. 13

Agricultural marketing cooperatives has a somewhat long history in our country. The first marketing cooperatives, established under the leadership of certain enlightened producers in the Aydin Region, attained the possibilities of greater propagation under Statute 2834, dated 21 October 1938, on «Agricultural Marketing Cooperatives and Unions» which was subsequently passed.

Today there are about two thousand agricultural marketing cooperatives in a great many regions of the country, handling a great many agricultural products.

Agricultural marketing cooperatives takes delivery of the products of its members, renders them more valuable and then markets them. That is why they have important duties with regard to standards and standardization. And we cannot consider the duties of our cooperatives as being any different from those of similar cooperatives all over the world which process the goods of their partners and render them to conform with standards. Statute 2834 also, taking up the same viewpoint, has provided for the same measures.

Article 3 of Statute 2834 enumerates among the «aim of the organization» the duty to «realize the duties of the producers and the exporters in the standardization of the produce of the country». This means that the cooperatives and their unions will render the produce into standard form by carrying out the sorting and the processing that is required by the standards and that the producers cannot implement. Not only will they sell standardized products in their own domestic and especially foreign sales, but will also sell standardized produce to other exporters.

This matter is dealt with in more detail in the «Articles of Incorporation of Agricultural Marketing

Cooperatives and Unions». In Article 3 of the standard articles of incorporation we find the following in the first part entitled «marketing of the products by the partners».

1. «B — Sorting into groups depending on kind and on positions for the purpose of standards and classification;
2. «C — Packaging of all goods in conformity with technical and market requirements and in standard form.
3. «D — Execution of the immediately required processing form the viewpoint of sales and yield of the harvested goods, and proper protection thereof up to placement in final standard containers Allocation of damages and spiled goods as well as those of sub-standard poor quality for purposes indicated in the pertinent articles.
4. «E — Procurement of transport means suitable to the technical characteristics and necessities of each of the goods to be sent to and harvested for the market.
5. «F — Ensuring storage of such forms and conditions that will maintain value and quality.
6. «G — In shipments to the market:
 - «(a) to take care that it is of such a nature as to conform to «market wishes»,
 - «(b) to ensure that it is in standard types which are and remain identical both in contents as well as in containers.
 - «(d) to look for and to procure measures which ensure that the goods maintain their quality up to delivery to the consumer.
 - «(h) to follow up all kinds of measures that will realize maximum quality.

(In the subsequent sections of the article recount the results obtained up to date from the said duties of the Agricultural Marketing Cooperatives).

STANDARD FOR «WOOD WOOL»

p. 14-15

Wood wool is used in the packaging of a great many fruits, vegetables, and products, and forms the raw material for certain noise insulating materials made by means of being pasted together with mineral adhesives and glue. It also plays an important role in rendering valuable short forestry products as well as the scraps of the lumber industry. That is why wood wool was placed on the 1971-72 program of the TSE Forestry - Forest Products Preparatory Group, and became Turkish Standard No. 1152 after approval by the TSE Technical Council on 5 April 1972. According to the decision of the Council, the proposal to the Government will provide that this standard be made mandatory after a transition period of 1 year as of its date of publication in the Official Gazette.

After reaching the stage of being sent out by TSE Forestry - Forest Products Preparatory Group for comments, the first draft was submitted to the study of 30 official and private organizations. Especially the manufacturers of wood wool gave primary importance to the draft, and twice submitted

their valuable views which enlightened the work in hand.

This standard incorporates descriptions, classification, characteristics, sampling, examination, tests, marketing and control bases of wood wool.

STANDARD NO. TS 56 FOR WOODEN WIRE POLES REVISED

p. 16 - 17

The revision of TS 56 for «Wooden Wire Poles» was included in the 1971-72 work program of the TSE Forestry-Forest Products Preparatory group. The revised draft was submitted to the study of 34 official and private organizations, and was accepted by the TSE Technical Council after completion of the required processing.

By means of the changes made in a great many sections of the standard, the deficiencies, determined after a fairly long implementation, have been eliminated.

ISO/TC 55 MEETS IN NORWAY

p. 21

The eighth session of the International Organization for Standardization (ISO) was held at the Turkish Standards Institution (TSE) in Ankara between 15 and 29 September 1970. Among the 145 technical committees in the Organization, set up for the purpose of dealing with various standard questions, Committee No. TC 55 handles the standard work connected with Forestry.

Among the General Directorates of the Ministries assigned to standard services the General Directorate of Forestry is an ex officio member of the TSE. Consequently, the Turkish Standards Institution, which is an observer (O) member of the logs and lumber technical committee No. TC 55 of the ISO, was admitted as a participant (P) member to the said committee with the approval of the Ministry of Forestry.

Sub-committee No. 1 under the said Committee deals with the test methods of the mechanical and physical characteristics of wood, sub-committees No. 2 and 3 with conifer and leafed lumbers, sub-

committee No. 5 with leafed logs. The said Committee meeting was set up in Oslo/Norway between the dates of 7 and 20 June 1972. The said meeting was attended by the Turkish Standards Institution as well as by Ziya Günay, Member of the TSE Forestry - Forest Products Preparatory Group and Director of the Sales Department of the General Directorate of Forestry, who represented the Ministry of Forestry.

According to the report of those attending, useful results were obtained from the meeting.

LOUIS ARMAND'S FRIENDS FORMED AN ASSOCIATION

p. 25

We have been informed from Paris that Louis Armand's friends have formed an association in his name pursuant to 1901 Act. Louis Armand, who has passed away recently was a great French thinker, a member of French Academy, and President of the French Standardization Organization. He was an estimable friend of us and he, himself expressed this friendship in his speech delivered at the Inauguration Ceremony of the ISO General Assembly Meeting which was held in Ankara in 1970 at the Grand National Assembly Building.

The aim of this association formed in the name of Louis Armand is to arrange conferences, seminars and to grant awards and scholarships. M. Chaban Delmas, who was his comrade in the war of independence (the former Prime-Minister of France); Maurice Genevois Permanent Secretary General of the French Academy; Jacques Chastenet also from the same Academy have become the honorary members of this association.

Jacques Rueff from the French Academy will act as the head of this association. Jules Antonini, François Bloch - Laine and Michel Brancourt who have published joint works with L. Armand will act as his assistants.

Membership forms can be obtained from the secretariat of the association at 14, Rue Jean-Rey Paris (15).

TÜRK STANDARDLARI
ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜRSSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları,
Sanayi Odaları ve
Ticaret Borsaları Birlik Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahite 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlâve renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI	
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline	uçak postası
6 aylık	6 Lira	ücreti ilâve	edilir.
Sayısız	1 Lira		

Yazilar, Derginin ve yazarin adı anılarak aktarılabilir.